

KS 2010/0057

FÖRSLAG TILL BUDGET 2011

1 INLEDNING

Danderyds kommun har i många avseenden goda förutsättningar genom en stabil bas för verksamhet och ekonomi. En förväntan om låg inflation och återhållsamma löneavtal för den kommande perioden har en positiv effekt på utvecklingen av verksamhetens nettokostnad.

För år 2011 föreslås en oförändrad utdebitering med 17:20 kronor per skatte-krona.

Utöver inledningsavsnittet innehåller budgetförslaget nio huvudrubriker. Avsnitten under rubrikerna 2-4 innehåller, utifrån olika perspektiv, beskrivningar och analyser av de förutsättningar som utgör grund för budgetförslaget.

I avsnitt 5 beskrivs nämndernas budgetförslag kortfattat. Avsnitt 6, 7, 8 och 9 innehåller kommunstyrelsens förslag till drift och investeringsbudget, avstämning mot balanskravet samt finansiering.

En kort sammanfattning av innehållet i respektive avsnitt följer nedan.

2 *Danderyds verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar*

Inledningsvis i avsnittet görs en översiktlig genomgång av utgångsläget vad avser kommunens verksamheter som beskrivs från tre perspektiv. Dessa är måluppfyllelse för kommunens övergripande mål, måluppfyllelse för nämndernas inriktningsmål samt vilka förbättringsområden som finns och avslutningsvis jämförelser med andra kommuner.

I avsnittet finns också en genomgång av de väsentliga delarna avseende kommunens ekonomiska förutsättningar.

3 *Planeringsförutsättningar*

Avsnittet utgör en sammanfattning av de förutsättningar som gäller för budgetförslaget. Här finns en genomgång av antaganden om redovisningsprinciper, personalomkostnadspålägg, internränta och avskrivningar samt internhyra. I avsnittet finns också den prognos för befolkningsutveckling som budgetförslaget baseras på.

Avslutningsvis i avsnittet redovisas en prognos för kommunens skatte- och statsbidragsintäkter kommande år.

4 Kommunstyrelsens direktiv för budgetarbetet

I detta avsnitt finns en sammanfattning av de direktiv som fastställdes av kommunstyrelsen i april 2010. Här finns också nämndernas budgetramar och de volymantaganden som ramarna baserades på.

5 Nämndernas budgetförslag

I avsnittet görs en kort sammanfattning av nämndernas budgetförslag samt en redogörelse för hur nämnderna hanterat kommunstyrelsens budgetdirektiv.

6-9 Förslag till budget.

Avsnitt 6 innehåller övergripande mål, förändringar avseende nämndernas inriktningsmål samt kommunstyrelsens budgetförslag avseende driftbudget, investeringsbudget, exploateringsbudget samt verksamhetsplan 2012-2013.

Avsnitt 7 är en nämndvis genomgång av budgetförslaget och i avsnitt 8 redovisas avstämning mot balanskravet.

Avslutningsvis i avsnitt 9 framgår förslag till kostnader och intäkter inom finansförvaltningen samt utdebitering 2011.

2 DANDERYDS VERKSAMHETSMÄSSIGA OCH EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

2.1 Verksamhetsmässig utveckling

I följande avsnitt beskrivs utgångsläget för kommunens verksamheter i tre perspektiv. Dessa är måluppfyllelse för kommunens övergripande mål, måluppfyllelse för nämndernas inriktningsmål samt vilka förbättringsområden som finns och avslutningsvis jämförelser med andra kommuner.

2.1.1 Kommunens övergripande mål

Kommunen har sju övergripande mål som antogs av fullmäktige i november 2007. Av tabell nedan framgår bedömning av måluppfyllelse avseende de sju målen per 30 juni 2010.

Mål	Nuläge, juni 2010
Danderyd skall vara en bra och attraktiv kommun att bo och verka i.	● Grön
Danderyd skall erbjuda sina invånare stor valfrihet i den kommunala servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.	● Gul
Danderydsborna skall erbjudas en bra och attraktiv service.	● Grön
God ekonomisk hushållning skall vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet.	● Gul
Kommunen skall ge goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturliv.	● Gul
Företag verksamma i kommunen skall erbjudas ett gott näringslivsklimat.	● Gul
Kommunen skall ha låg kommunalskatt.	● Grön

Av tabellen framgår att kommunen når eller överträffar alla de sju övergripande målen.

De externa källor som används är följande.

- SCB medborgarundersökning
- SKL Öppna jämförelser inom grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg samt trygghet-säkerhet
- Socialstyrelsens brukarenkäter inom hemtjänst och särskilda boenden
- Socialstyrelsens Äldreguide
- SKL jämförelseprojekt Kommunens kvalitet i korthet
- SCB Vad kostar verksamheten i din kommun
- Svenskt näringslivs kommunrankning av näringslivsklimat
- Svenskt näringslivs granskning av kommunernas hemsidor
- tidningen Fokus ranking av kommuner (juni varje år)

Bedömning av måluppfyllelse avseende de sju övergripande målen är oförändrad jämfört med den bedömning som gjordes i årsredovisning för 2009. Bedömning av måluppfyllelse baseras dels på hur nämnderna uppfyllt sina inriktningsmål och dels på olika externa undersökningar enligt ovan. Kriterier för bedömning av måluppfyllelse är desamma som i årsredovisning 2009.

2.1.2 Nämndernas inriktningsmål

Totalt har kommunen 49 inriktningsmål för nämnderna som antogs av fullmäktige i mars 2008 (47 inriktningsmål) samt november 2009 (två inriktningsmål). Dessa är kopplade till sex av kommunens övergripande sju mål. Målet om låg kommunalskatt har inga inriktningsmål på nämndnivå. Inför 2010 har socialnämndens mål reviderats. Den viktigaste förändringen avser äldreomsorgen och innebär att den tidigare ambitionen att vid varje jämförelse vara av högsta nationella klass ersatts med att vara av hög nationell klass. I budgetbeslutet i november 2009 fastställdes också ett nytt inriktningsmål avseende programområde kulturskola och allmän kultur. Slutligen delades kultur- och fritidsnämndens inriktningsmål för fritidsgårdarna upp i två separata mål.

När det gäller nämndernas olika verksamhetsområden uppnås eller överträffas 44 av de 49 inriktningsmål som fullmäktige fastställt.

Av följande tabell framgår hur många inriktningsmål på nämndnivå som är kopplade till respektive övergripande mål samt hur fördelning avseende måluppfyllelse ser ut per 30 juni 2010. Bedömningen av måluppfyllelse är relaterad till kommunens ambitionsnivå inom olika verksamhetsområden. Av detta följer att en röd markering inte behöver innebära låg kvalitet utan att kvalitén inte når upp till ambitionsnivån.

Mål	Antal inriktningsmål på nämndnivå	● Grön	● Gul	● Röd
Danderyd skall vara en bra och attraktiv kommun att bo och verka i.	8	2	5	1
Danderyd skall erbjuda sina invånare stor valfrihet i den kommunala servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.	4	2	2	
Danderydsborna skall erbjudas en bra och attraktiv service.	17	3	12	2
God ekonomisk hushållning skall vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet.	9		7	2
Kommunen skall ge goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturliv.	9	1	8	
Företag verksamma i kommunen skall erbjudas ett gott näringslivsklimat.	2		2	
Kommunen skall ha låg kommunalskatt.	-			
TOTALT per 2010-06-30	49	8	36	5
TOTALT per 2009-12-31	47	8	34	5

De inriktningsmål som inte uppnås per 30 juni 2010 avser kommunstyrelsens mål om ren luft och buller, socialnämndens mål om äldreomsorg av hög nationell klass, byggnadsnämndens mål om god service mm samt tekniska nämndens mål om att bibehålla värdet på fastigheter samt gator/vägar.

För att ytterligare höja måluppfyllelse har nämnderna identifierat förbättringsområden till respektive mål.

Socialnämnden

Äldreomsorgen i Danderyd bidrar till en trygg och värdig ålderdom. Omsorgen och omvårdnaden i Danderyds äldreomsorg har en kvalitet som vid varje jämförelse är av hög nationell klass.

Äldreomsorgen i Danderyd bidrar, både enligt socialnämndens egna och nationella mätningar, till en trygg och värdig ålderdom. Däremot nås inte ambitionen att vara av hög nationell klass vid alla jämförelser. Socialnämndens bedömning är att det är svårt för en storstadskommun att vara av hög nationella klass när det t ex gäller hög personalkontinuitet och utbildningsnivå. Genom EU-projektet Äldrelev och statligt finansierade kompetensutvecklingsprojekt pågår insatser riktade till all personal inom äldreomsorgen för att härigenom öka kvaliteten i verksamheten.

Socialkontoret kontrollerar regelbundet kvaliteten inom hemtjänst och särskilda boenden. En ny brukarundersökning kommer att genomföras under hösten 2010 och resultatet kommer att redovisas i särskild rapport till socialnämnden och i kommande verksamhetsberättelse.

På uppdrag av kommunens revisorer har PricewaterhouseCoopers granskat bl a socialnämndens arbete med bristande måluppfyllelse. Av revisorernas rapport (KS 2010-0230) daterad 2010-09-14 framgår att rutiner/processer för hantering av bristande måluppfyllelse är ett utvecklingsområde.

Kommunstyrelsen

I Danderyd är luften ren. Nivån på buller från vägar och kollektivtrafik underskrider fastställda gränsvärden.

Bedömning är att det trots en rad vidtagna åtgärder kvarstår problem när det gäller såväl buller som luft. Åtgärder som vidtas för att förbättra måluppfyllelse är långsiktiga. Målet bedöms inte kunna uppnås inom perioden t o m 2012.

Kommunledningskontoret har föreslagit att det nuvarande miljöprogrammet bör revideras. Bland annat föreslås att de fyra prioriterade områden i befintligt miljöprogram omformuleras till fyra inriktningsmål med tillhörande strategier. Innehåll i det nuvarande miljöprogrammet som överensstämmer med lagkrav tas bort samt att begreppet "hållbar energianvändning" vidgas till "hållbar resursanvändning" för att kunna omfatta kommunens ambitioner inom avfall och återvinning. Vidare föreslås ett nytt övergripande mål: "Danderyds kommun verkar för en god och hälsosam miljö".

Förslag till reviderat miljöprogram 2010-2015 har skickats på remiss till samtliga nämnder.

Tekniska nämnden

Danderyds kommun har en långsiktig planering av underhållet och bibehåller på så sätt värdet på kommunens realkapital. (Röd måluppfyllelse avser både programområde gata/trafik och fastighet)

Tekniska nämnden har planer för underhåll av broar, kajer samt beläggning. Nämnden bedömer att det budgeterade beloppet för underhåll är otillräckligt för att värdet på realkapitalet ska bibehållas. Detta gäller även för fastighetsverksamheten där ökade kostnader för akuta reparationer medför att planerat underhåll inte kan utföras enligt plan.

Kommunstyrelsens bedömning är att det framförallt inom fastighetsverksamheten saknas analysunderlag som tydligt visar att värdet på realkapitalet inte kan behållas. Resurser har också tillförts via fastighets- och miljölyftet, för insatser i kommunens fastigheter.

Byggnadsnämnden

I Danderyd ges ändamålsenlig information, god service och rådgivning i alla frågor som byggnadsnämnden handlägger.

Måluppfyllelsen bedöms bl a utifrån mätningar av handläggningstider där stadsbyggnadskontoret inte når målen.

2.1.3 Jämförelser med andra kommuner

SCB medborgarundersökning

Av SCB's medborgarundersökning framgår att medborgarna generellt ger verksamheterna mycket goda betyg.

	2006	2007	2008	2010
NMI	62	62	65	66
Bemötande - Tillgänglighet	66	64	67	68
Förskolan	75	75	77	78
Grundskolan	75	73	78	78
Gymnasieskolan	76	75	79	80
Äldreomsorgen	57	58	58	64
Stöd för utsatta personer	53	54	57	60
Gator och vägar*	57	59	62	55
Gång- och cykelvägar*	59	62	63	59
Fritid - Idrott	69	69	72	73
Fritid - Kultur	56	55	53	55
Miljöarbete	56	52	49	47
Vatten och avlopp	66	68	81	82
Renhållning	64	63	70	67
Räddningstjänsten	67	67	73	75

Enligt SCB analysmodell har Danderyd, jämfört med medborgarundersökningen 2008, fått statistiskt säkerställt högre betygsindex när det gäller äldreomsorg och stöd för utsatta personer. Verksamheten gator och vägar har fått statistiskt säkerställt lägre betygsindex än 2008. Danderyd har högsta medelvärde av alla 90 deltagande kommuner på fyra av faktorerna i tabellen ovan. Dessa är NMI, förskola, gymnasieskola samt fritid-idrott. När det gäller övriga faktorer är Danderyds resultat väl över medelvärdet, dock med tre undantag. Detta gäller fritid-kultur (Danderyds resultat 55, medel 57) samt miljöarbete som återvinning, insamling av farligt avfall, miljöarbetet i sin helhet (Danderyds resultat 47 medel 64). För räddningstjänsten är Danderyds resultat strax under medel, 75 jämfört med 76.

SKL, Socialstyrelsen m fl genomför årligen en rad nationella jämförelser. Generellt hävdar sig Danderyd väl i jämförelse med andra kommuner. Av följande tabell framgår ett utdrag ur de jämförelser som vägs in i bedömning av måluppfyllelse. Hittills har endast Öppna jämförelser grundskola och gymnasieskola 2010 presenterats. Övriga jämförelser publiceras under hösten 2010.

Nationell jämförelse	Mått	Danderyds placering av 290 kommuner
SKL öppna jämförelser grundskola 2010	Sammanvägt resultat ¹	1
SKL öppna jämförelser gymnasieskola 2010	Andel elever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola	7
SKL öppna jämförelser gymnasieskola 2010	Genomsnittlig betygspoäng	1
SKL öppna jämförelser gymnasieskola 2010	Andel elever som påbörjar studier vid universitet eller högskola inom tre år efter avslutad gymnasieutbildning	1

¹ Avser sammanvägt resultat av följande mått: andel som uppnår målen i samtliga ämnen, genomsnittligt meritvärde, andel behöriga till gymnasieskolan, andel med minst betyg G i nationella prov år 9

Nationell jämförelse	Mått	Danderyds placering av 290 kommuner
SKL Öppna jämförelser äldreomsorg/Socialstyrelsens brukarenkät	Brukarnas omdöme om särskilt boendet som helhet, värde på nöjdukund-index	138
SKL Öppna jämförelser äldreomsorg/Socialstyrelsens brukarenkät	Brukarnas omdöme om hemtjänsten som helhet, värde på nöjdukund-index	173
SKL kommunens kvalitet i korthet	Vilket serviceutbud finns inom särskilda boende finansierade av kommunen? (sammanvägning av 11 kvalitetsområden)	24 ² 80 % av maxpoäng
SKL kommunens kvalitet i korthet	Väntetid till särskilt boende	34 ³
SKL kommunens kvalitet i korthet	Personalkontinuitet i hemtjänsten	25 ⁴
SKL kommunens kvalitet i korthet	Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna?	21 ⁵

SCB Vad kostar verksamheten i din kommun

SCB sammanställer årligen nyckeltal för kommunernas kostnader och verksamheter. Av 2009 års jämförelser framgår bl a att Danderyd har kostnadsnivå lägre än standardkostnad för alla de verksamheter som mäts (barnomsorg, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg samt IFO).

	Danderyd 2009	Danderyd 2008	Förändring 2008-2009	Länet 2009	Länet, förändring 2008-2009
Grundskola, kr per elev	74 068 kr	74 960 kr	- 1,2 %	81 906 kr	2 %
Gymnasieskola, kr per elev	80 005 kr	77 809 kr	2,8 %	90 617 kr	2,8 %
Förskola, kostnad per inskrivet barn	110 366 kr	112 011 kr	- 1,5 %	112 121 kr	1,7 %
Inskrivna barn per årsarbetare (kommunal)	5,3	5,0		5,5	
Inskrivna barn per årsarbetare (enskild)	5,1	5,0		5,5	

²⁻⁵ Avser placering av ca 70 deltagande kommuner i SKL jämförelseprojekt Kommunens kvalitet i korthet

	Danderyd 2009	Danderyd 2008	Förändring 2008-2009	Länet 2009	Länet, förändring 2008- 2009
Fritidshem, kostnad per inskrivet barn	29 051 kr	28 516 kr	1,9 %	31 977 kr	1,6 %
Andel inskrivna i fritidshem (av 6-12 år)	70 %	71 %		58 %	
Inskrivna barn per årsarbetare (kommunal)	24,4	24,6		22,4	
Hemtjänst, kr per vårdtagare	164 178 kr	157 961 kr	3,9 %	155 372 kr	5,7 %
Särskilt boende, kr per vårdtagare	599 354 kr	656 326 kr	-8,7 %	583 043 kr	-0,3 %
Kostnad jämfört med standard- kostnad					
Barnomsorg	-20,3 %	-17,1 %		-12,1 %	
Grundskola	-13,7 %	-11,7 %		-4,9 %	
Gymnasieskola	-8,8 %	-9,2 %		-1,3 %	
Äldreomsorg	-7,7 %	-1,1 %		0,8 %	

Variationer i kostnad per barn, elev, boende osv förklaras av en rad olika faktorer. Det är t ex vistelsetider i förskola, åldersfördelning för barn och elever (t ex är peng för 1-2 åringar i förskolan betydligt högre än för 3-5 år), andel barn och elever i behov av särskilt stöd mm. Inom äldreomsorgen påverkar antal timmar per vårdtagare inom hemtjänsten samt vårdtyngd i särskilda boenden. Den genomsnittliga vårdtyngden i Danderyds boenden minskade 2009 med ca 6 %⁶.

Tabellen ovan anger kommunens kostnad för olika verksamheter och förändring mellan 2008 och 2009. Denna kostnad är inte densamma som de peng- och checkbelopp kommunen betalar till utförarna. Som jämförelse kan nämnas att skolpeng för grundskolan höjdes med 1,9 % för år 1-6 och med 3,6 % för år 7-9 mellan 2008-2009. Hemtjänstcheck höjdes med 2 %.

I kostnadsutjämnigen beräknas en standardkostnad för varje verksamhet i kronor per invånare för respektive kommun. Standardkostnaden är den kostnad som kommunen skulle ha om man bedrev verksamheten på en genomsnittlig avgifts-, ambitions- och effektivitetsnivå och med hänsyn till de egna strukturella faktorerna enligt kostnadsutjämnigen.

2.1.4 Sammanfattning

⁶ Enligt socialnämndens verksamhetsberättelse 2009

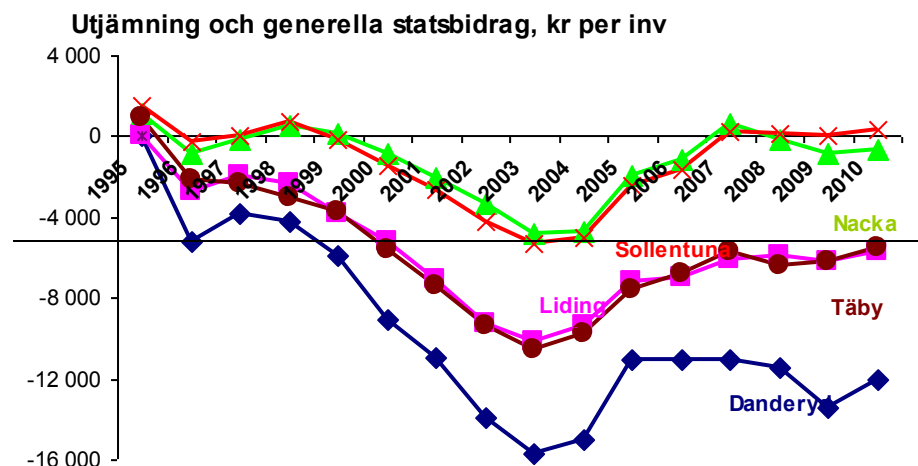
Sammanfattningsvis uppvisar kommunen goda resultat inom flera verksamheter. Kommunens starka sidor, där måluppfyllelse överträffar budgeterade nivåer, avser framförallt verksamheterna inom grundskola, gymnasieskola samt möjligheter till idrott och motion. Medborgarna är generellt mycket nöjda med kommunens verksamheter. För att ytterligare höja måluppfyllelse finns möjligheter till förbättringar, även inom de verksamheter där inriktningsmålen nås. Bland de förbättringsområden som identifierades föregående år finns andel högskoleutbildade inom barnomsorg, arbetsro i förskolan och grundskolan, dagvattenhantering samt ökad samverkan med landstinget inom socialpsykiatri. Av barn- och utbildningsnämndens delårsbokslut 2010 framgår att arbetsro i förskolan når målnivån enligt mätning under våren 2010. Inom grundskolan finns negativa avvikelser framförallt i år 2 och 8. Tekniska kontoret har arbetat med att ta fram en policy för dagvattenhantering.

2.2 Ekonomisk utveckling

2.2.1 Skatte- och statsbidragsintäkterna

De förändringar som genomfördes i utjämningsystemet från och med 1 januari 2005 innebar en stabilisering av kommunens nettobidrag till ungefär 12 000 kr per invånare under perioden 2005 till 2008.

De kommuner som förlorade vid införande av nuvarande system 2005 kompenseras med ett införandebidrag som fñas ut under högst sex år (2005-2010). Införandebidraget innebär att den årliga intäktsminskningen inte får bli större än 0,08 % av det egna skatteunderlaget. För 2010 är Danderyds införandebidrag ca 7 miljoner kronor. Från 2011 och framåt utbetalas inte något införandebidrag.

Kommunens skatteintäkter 2010 prognostiseras till ca 1361,3 miljoner kronor. I beloppet ingår tillfälligt konjunkturstöd om 30,4 miljoner kronor. Detta innebär att skatteintäkter 2010 är ca 5,5 % högre än föregående år. Prognostiserade skatteintäkter för 2011 är 1371,2 miljoner kronor. I beloppet ingår tillfälligt konjunkturstöd om 7 miljoner kronor.

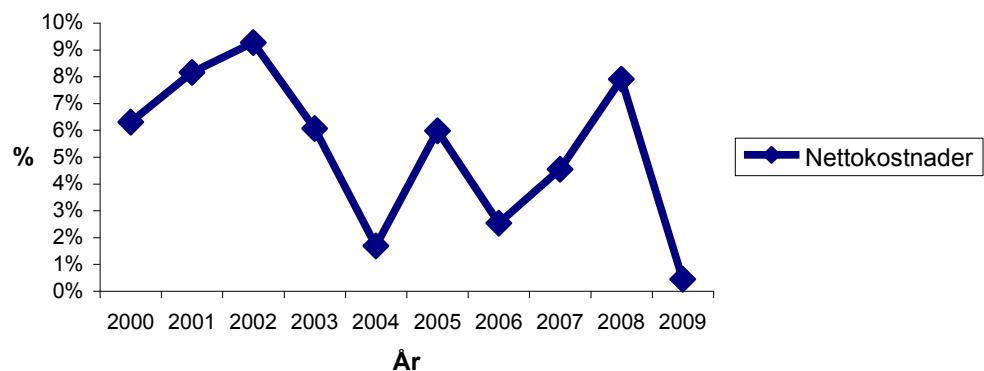

2.2.2 Nettokostnadernas utveckling

Kommunen hade under inledningen av 2000-talet en kraftigare ökningstakt i verksamhetens nettokostnad i jämförelse med ökningstakten för skatteintäkterna.

Förutom den allmänna pris- och lönekostnadsutvecklingen påverkas kommunens nettokostnader av en ökad efterfrågan inom barnomsorg, skola och äldreomsorg. En effektiv kostnadskontroll är en förutsättning för att kommunen även fortsättningsvis ska kunna säkerställa en kvalitativt god service till invånarna i kommunen.

Utveckling av nettokostnader %

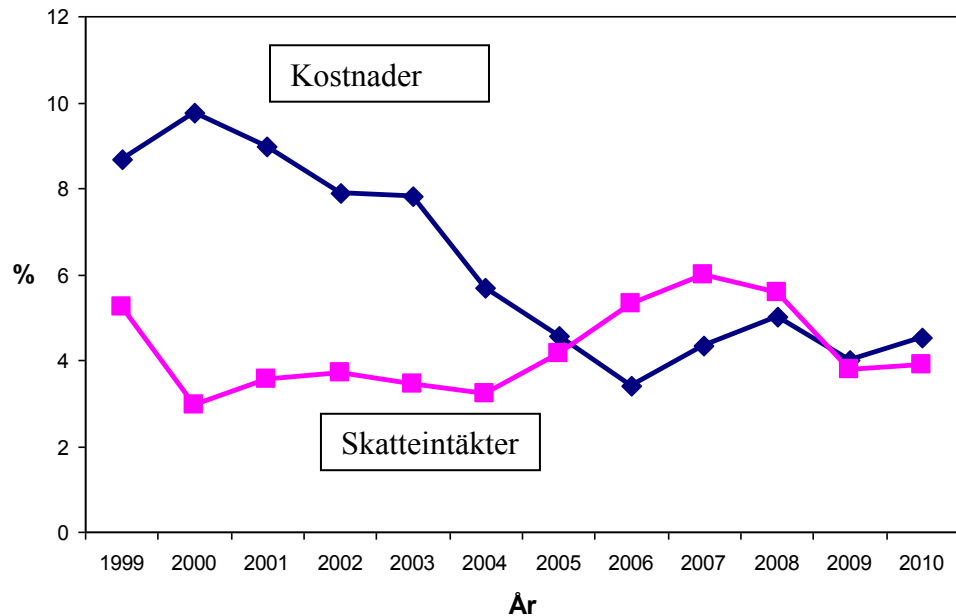

Diagrammet nedan visar en utveckling där kostnaderna hade en högre ökningstakt än intäkterna fram till 2004. Under perioden 1999 till 2004 genomfördes successiva skattehöjningar från en utdebitering på 15:15 kr till 18:43 år 2004.

Under perioden 2004 till 2007 var ökningstakten i verksamhetens kostnader något lägre vilket gjort det möjligt att successivt sänka utdebiteringen till 17:20 kronor från och med 2008.

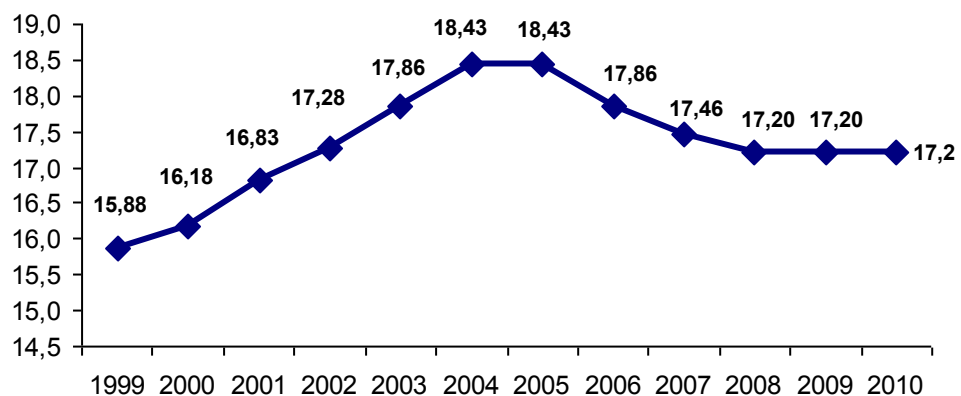

Ökning av kostnader och skatteintäkter, % rullande 3-års genomsnitt

Ett av kommunens inriktningsmål är att kommunen ska ha en låg kommunal-skatt. Redovisad utveckling av nettokostnaderna visar med tydlighet på behovet av att samtliga nämnder och kommunen som helhet ständigt utvecklar och effektiviserar verksamheten.

Kommunal utdebitering

Av planeringsförutsättningar och budgetdirektiv för 2011 framgår mål för nettokostnader enligt följande tabell.

Mål gällande kommunens resultat

	<u>Kommunen</u>	<u>Nämnderna</u>
Kortsiktigt (1 – 3 år)	balanskrav >0 kr	anvisad budget
	Nettokostn 2 %	nettokostn 2 %

Långsiktigt > 3år   årets resultat + 2 %   anvisad budget
Balanskrav + x kr

Mot bakgrund av den finansiella krisen under 2008 med de återverkningar detta har fått på den kommunala finansieringen föreslås kortsiktigt finansiella mål utan överskott.

2.2.3 Investeringar och extern upplåning

Kommunens verksamheter har ett löpande investeringsbehov inom kärnverksamheter som förskolor, skolor och äldreomsorg. Även områden för infrastruktur i form av exempelvis gator, park och vatten och avlopp kräver löpande investeringar i syfte att säkerställa långsiktig funktion och kvalitet.

Kommunens investeringsverksamhet påverkas bland annat av utvecklingen vad gäller servicebehov inom barnomsorg, skolor och inom äldreomsorgen. Kapacitetsfrågan är i fokus under innevarande period för budget- och verksamhetsplan. Myndighetsbeslut gällande krav på exempelvis fastigheter, ventilation och miljö får effekt på kommunens investeringsverksamhet.

Av följande tabell framgår nettoinvesteringar per år samt i kr/invånare

Kommunens investeringsverksamhet, utfall 2003 - 2009, samt prognos 2010

(belopp i Mkr)	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	prognos 2010
Totala nettoinvesteringar	73	92	76	98	83	88	84,6	159,1
Investeringar, kr/invånare	2 443	3 056	2 514	3 214	2 696	2 859	2 740	5 086

Investeringsverksamheten 2010 innehåller en rad större objekt som Brageskolan, Björkdungens förskola samt Rosenvägens förskola.

Av planeringsförutsättningar och budgetdirektiv för 2011 framgår mål för investeringsverksamheten enligt följande tabell.

Mål gällande kommunens investeringsverksamhet

	Kommunen	Nämnderna
Kortsiktigt (1 – 3 år)	självfinans 70%	anvisad budget
Långsiktigt > 3år	självfinans 100%	anvisad budget

Kommunen har haft målsättningen att i största möjliga utsträckning kunna självfinansiera sina investeringar. Med utgångspunkt i ekonomiska förutsättningarna de senaste åren har denna nivå uppskattats till cirka 100 miljoner kronor. Det uppsatta målet för det finansiella måttet självfinansiering av investeringar är anpassat till den omfattande investeringsverksamhet som planeras för perioden 2011-2012.

Utvecklingen gällande kommunens låneskuld framgår av nedanstående tabell.

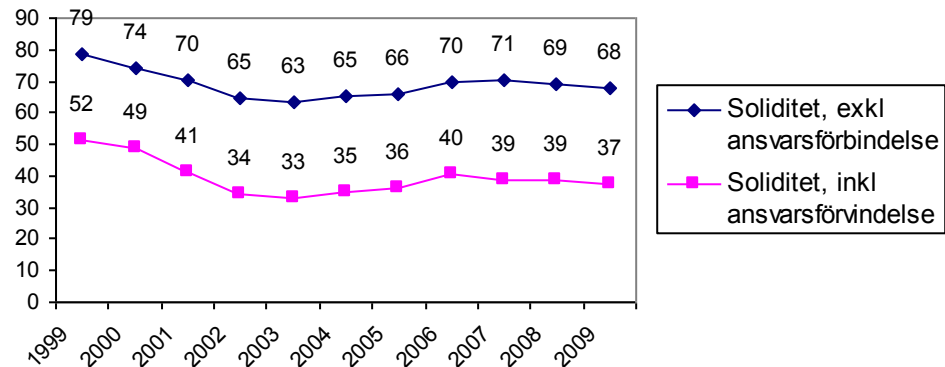
Kommunens låneskuld, utfall 2003 - 2009 helår, samt 2010 delår (30 juni)

(belopp i Mkr)	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	delår 2010
Låneskuld, Mkr	366	319	303	252	218	199	166	158,3
Låneskuld, kr/invånare	12 247	10 611	10 011	8 258	7 080	6 460	5 360	5 061

En självfinansiering av investeringarna innebär att kommunen undviker en extra finansiell belastning genom att låna pengar till investeringar. Förutom de resultatbelastningar som räntan på lånen leder till innebär lånefinansieringen att kommunens långsiktiga betalningsförmåga, den så kallade soliditeten, försämras. Nedanstående tabell visar utvecklingen gällande kommunens soliditet för perioden 1999 till 2009.

Soliditet, utveckling 1999 - 2009

Motsvarande soliditetsmått uppgår till 40 respektive 15 för länet och till 41 respektive 19 för riket.

Av planeringsförutsättningar och budgetdirektiv för 2011 framgår mål för soliditeten (exkl ansvarsförbindelse) enligt följande tabell.

Mål gällande finansiell ställning

	<u>Kommunen</u>
Kortsiktigt (1 – 3 år)	soliditet 65 %
Långsiktigt > 3år	soliditet 75 %

2.3 2010 års prognostiserade resultat samt investeringsvolym

För helåret 2010 prognostiseras ett resultat på – 0,7 miljoner kronor. Det balanskravsmässiga utfallet bedöms bli 16,5 miljoner kronor.

Resultaträkning 2010, miljoner kronor

	Budget KF 200911	Rev budget KF 201003	Prognos 3, juni
Nämndernas externa nettokostnader	-1 260,4	-1 261,0	-1 276,4
Produktionens resultat	-2,0	-1,9	4,0
Pensioner, po mm	-30,6	-30,6	-30,6
Försäljning av anläggningstillgångar	5,0	5,0	5,0
Exploateringsintäkter	10,0	10,0	10,0
Avskrivningar	-75,0	-75,0	-75,0
Verksamhetens nettokostnad	-1 353,0	-1 353,5	-1 363,0
Skatteintäkter, utjämning o statsbidr	1 347,9	1 349,0	1 361,3
Extern medelsförvaltning	16,8	10,0	10,0
Finansnetto	-18,0	-11,2	-9,0
Årets resultat	-6,3	-5,7	-0,7
Balanskravskorrigerering	14,9	14,9	17,2
Balanskravsmässigt utfall	8,6	9,2	16,5

Prognos för investeringar 2010 är enligt tabell nedan.

Investeringar 2010, milj kr

	Bokslut 1:a halvåret	Prognos Helåret	Budget Helåret
Kommunstyrelsen	1,1	2,4	3,2
Byggnadsnämnden	0,0	0,3	0,3
Tekniska nämnden	41,9	137,9	211,9
Kultur-och fritidsnämnden	2,0	14,5	14,5
Socialnämnden	0,6	1,1	1,1
Produktionsstyrelsen	0,3	3,0	3,5
	46,0	159,1	234,5

Större avvikelser i prognos jämfört med budget avser tekniska nämndens fastighetsverksamhet. Avvikelsena beror på reviderade tidplaner för Brageskolan, Björkdungens förskola, gruppboendet Ekologen samt Stocksundsgården. Tekniska nämnden bedömer att dessa medel istället kommer att tas i anspråk 2011.

2.4 Kommunens pensionsåtaganden

Av det kapital, som frigjordes vid försäljningen av Danderydsbostäder, avsattes 300 miljoner kronor för extern, långsiktig förvaltning. Syftet med förvaltningen är att kapitalet och den årliga avkastningen skall täcka kommunens kostnader för utbetalning av pensioner intjänade före 1 januari 1998.

Medelsförvaltningens avkastning har inte räckt för att finansiera hela kostnaden för pensionsutbetalningen. Detta innebär att en del av det avsatta kapitalet har fått tas i anspråk. Tillgångarnas marknadsvärde uppgår för närvarande (31/8), d v s före uttaget av medel för att finansiera 2010 års pensionsutbetalningar, till 207 miljoner kronor.

Som framgår av nedanstående tabell har kommunens pensionsåtaganden för tiden före 1 januari 1998 ökat successivt trots årliga utbetalningar om 15-20 miljoner kronor.

Pensionsåtaganden och extern medelsförvaltning 31/12 respektive år, miljoner kronor
(Marknadsvärde för den externa medelsförvaltningen)

(belopp i Mkr)	Pensionsåtaganden		Extern medelsförvaltning	Nettoförpliktelse
	Avsättning	Äldre åtaganden		
2002	-16,1	-462,2	233,4	-244,9
2003	-21,1	-477,5	240,5	-258,1
2004	-29,0	-483,4	237,9	-274,5
2005	-35,9	-483,8	259,9	-259,8
2006	-35,2	-485,4	256,8	-263,8
2007	-49,6	-532,8	240,0	-342,4
2008	-58,0	-535,1	196,5	-396,6
2009	-67,5	-548,0	199,9	-415,6
2010 prognos	-74,3	-530,2	192,0	-412,5

Kommunens samlade pensionsåtaganden beräknas som framgår av ovanstående tabell, uppgå till sammanlagt 604,5 miljoner kronor och nettoförpliktelsen till 412,5 miljoner kronor. Enligt nu liggande prognos för utvecklingen av äldre pensionsförpliktelser så beräknas den från 2011 och framåt sjunka med mellan 6-9 miljoner kronor per år.

3 PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

3.1 Redovisningsprinciper

Eftersom en kombination av drift- och investeringsåtgärder ofta ingår vid drifteffektiviseringar, miljö- och energiåtgärder eller vid om- och tillbyggnadsprojekt fastställs vissa principer för denna hantering. För miljö- och energiåtgärder används enligt ekonomistyrreglerna en schablon där 70 % beräknas vara investeringsutgifter och 30 % beräknas vara driftkostnader. Driteffektiviseringar innebär vanligtvis att insatserna är investeringar men där åtföljande investeringskalkyler ska påvisa en effektivisering av bland annat framtida driftkostnader som ger en god totalekonomi i investeringen. Varje objekt ska bedömas var för sig varför en variation kan förekomma.

En objektsvis bedömning av fördelningen mellan driftkostnad och investeringsutgift görs av varje enskilt objekt för om- och tillbyggnad. Tillgångar aktiveras så snart dessa färdigställts och tagits i bruk i verksamheten. Under pågående investeringar belastas varje projekt med en räntekostnad.

Mark och insatser för iordningställande av mark för försäljning klassificeras som omsättningstillgång så snart detaljplan upprättats och insatser påbörjats inom exploateringsområdet.

Från och med 2010 periodiseras exploateringsintäkter att för att möta framtida kapitalkostnader för kommunens investeringar i anslutning till exploateringsprojekt.

Kostnader för nya visstidspensioner, särskilda avtalspensioner eller avgångsvederlag belastar respektive förvaltning eller resultatenhet när avtal träffas om pensionen.

3.2 Bostadsbyggande och befolkningsutveckling

WSP Analys & Strategi har på kommunens uppdrag tagit fram en åldersstrukturerad befolkningsprognos, som har legat till grund för nämndernas budgetarbete. Kommunens befolkning beräknas öka med totalt 4,6 % eller 1 425 personer mellan 2010 och 2015.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Förändring	%
0-5 år	2 524	2 495	2 456	2 459	2 467	2 499	-25	-1,0%
6-12 år	3 315	3 395	3 492	3 542	3 583	3 544	229	6,9%
13-15 år	1 349	1 327	1 332	1 318	1 361	1 412	63	4,6%
16-18 år	1 392	1 378	1 368	1 352	1 336	1 338	-54	-3,9%
19-64 år	16 626	16 795	17 057	17 208	17 452	17 567	942	5,7%
65-79 år	4 049	4 152	4 243	4 353	4 404	4 406	357	8,8%
80 år-	2 025	2 020	1 994	1 954	1 935	1 938	-87	-4,3%
TOTALT	31 279	31 562	31 942	32 186	32 538	32 704	1 425	4,6%

Som framgår av tabellen ovan beräknas den största procentuella ökningen ske i åldersgruppen 6-12 år samt 65-79 år (7 % respektive 9 %).

3.3 Personalomkostnader

Personalomkostnadspålägget blir 39,08 % för år 2011 varav 31,42 % motsvarar lagstadgade arbetsgivaravgifter, 0,83 % avtalsenliga försäkringar och resterande 6,83 % kollektivavtalad pension.

3.4 Kapitaltjänstkostnader

Sveriges kommuner och landsting, SKL, har för år 2011 rekommenderat en internränta på 4,3 % det vill säga en höjning med 0,3 % jämfört med innevarande år. Bedömningen utgår från den långa statsobligationsräntan.

3.5 Internhyror

I enlighet med kommunstyrelsens budgetdirektiv har nämnderna i sina budgetförslag räknat med att internhyrorna år 2011 räknas upp med 1,5 %. Andra hyresjusteringar har förutsatts ske endast med anledning av eventuella förändringar i lokalytor samt funktionsförändringar och andra investeringar som påverkar hyresnivån.

När det gäller hyror för nybyggda lokaler har tekniska nämnden i uppdrag att presentera en plan för anpassning av hyresnivåer med anledning av nyproduktion.

3.6 Pensionsskuld och pensionskostnader

Bedömning av pensionsskuld och pensionskostnader 2011-2013 utgår från den prognos som kommunens pensionsförvaltare SPP upprättat per 2010-08-04.

3.7 Kommunens skatte- och statsbidragsintäkter

Med en oförändrad utdebitering beräknas kommunens skatte- och statsbidragsintäkter uppgå till följande belopp under den kommande treårsperioden.

Skatter, statsbidrag och utjämning, miljoner kronor

	Prognos			
	2010	2011	2012	2013
Befolkning 1/11 året före	31 214	31 303	31 559	31 794
Utdebitering	17,20	17,20	17,20	17,20
Preliminär kommunalskatt	1 691,5	1 679,4	1 751,8	1 828,9
Slutavräkning	21,3	4,6		
Inkomstutjämning	-605,2	-569,8	-594,4	-620,5
Kostnadsutjämning	190,6	209,4	215,6	222,4
LSS-utjämning	-23,4	-30,2	-30,4	-30,6
Fastighetsavgift	43,6	44,0	44,0	44,0
Regleringsavgift/-bidrag	8,0	31,7	15,7	8,2
Strukturbidrag	2,0	2,0	2,1	2,1
Införandebidrag	7,0	0,0	0,0	0,0
Nettointäkter*	1 335,3	1 371,2	1 404,3	1 454,4
Förändring %	3,55%	2,69%	2,41%	3,57%

Exkl tillfälligt konjunkturstöd på 30,4 miljoner kronor 2010.

Enligt den preliminära beräkning, som SCB har gjort, kommer Danderyd under 2011 att få ett strukturkostnadsbidrag på 6 690 kronor per invånare eller 209,4 miljoner kronor. Det stora strukturkostnadsbidraget beror på att Danderyd har förhållandevis många barn i förskole- och grundskoleåldern. Dessutom är andelen äldre invånare fler än i genomsnittskommunen, framförallt i åldersgruppen över 90 år.

	Riket	Danderyd	bidrag/avgift
Barnomsorg	6 027	9 226	3 199
Grundskola	8 830	11 759	2 929
Gymnasieskola	4 010	3 753	-257
IFO	3 363	1 987	-1 376
Utländsk bakgrund	86	0	-86
Äldreomsorg	8 893	10 132	1 239
Befolkningsförändring	113	0	-113
Bebyggelsestruktur	184	165	-19
Lönekostnader	0	774	774
Kollektivtrafik	750	1 151	401
Summa	32 256	38 946	6 690

Danderyd har länets högsta strukturkostnad per invånare. Därefter kommer Lidingö med 37 891 kronor samt Sollentuna med 36 833 kronor.

Effekterna av utjämningsystemet kan sammanfattas enligt följande.

Utjämningsseffekt (inklusive generella statsbidrag)*

	2010	2011	2012	2013
Inkomstutjämnning	-605,2	-569,8	-594,4	-620,5
Kostnadsutjämnning	190,6	209,4	215,6	222,4
LSS-utjämnning	-23,4	-30,2	-30,4	-30,6
Fastighetsavgift	43,6	44,0	44,0	44,0
Regleringsavgift/-bidrag	8,0	31,7	15,7	8,2
Införandebidrag	7,0	0,0	0,0	0,0
Summa	-379,5	-314,8	-349,6	-376,6
<i>Motsvarande utdebitering</i>	-3,86	-3,22	-3,43	-3,54

Noterbart är att avtrappningen av införandebidraget innebär en minskning från cirka sju miljoner kronor ner till noll miljoner kronor mellan åren 2010 och 2011.

Utöver de generella statsbidragen finns det fortfarande ett antal specialdestinerade statsbidrag, som redovisats som intäkt inom respektive verksamhetsområde.

- Kommunerna erhåller ett särskilt statsbidrag för sin medverkan i det nationella krishanteringssystemet. Danderyds bidrag beräknas år 2011 uppgå till drygt 1,0 miljoner kronor.
- De kommuner som tillämpar maxtaxa inom barnomsorgen får ett särskilt statsbidrag. Danderyds statsbidrag beräknas år 2011 uppgå till 16,4 miljoner kronor.
- Kommuner som tillämpar maxtaxan erhåller vidare ett bidrag för s k kvalitetssäkrande åtgärder. Danderyds bidrag beräknas år 2011 uppgå till 2,5 miljoner kronor.
- Statsbidrag för flyktingmottagning enligt särskilda överenskommelser om mottagande av flyktingar.

4 KOMMUNSTYRELSENS DIREKTIV FÖR BUDGETARBETET

Kommunstyrelsen fastställde i april 2010 mål och direktiv för arbetet med budget 2011 och de kommande åren.

4.1 Planeringsmodell

Kommunen tillämpar en styrmodell med mål- och uppdragsstyrning. Modellen innebär att fullmäktige antar ett begränsat antal övergripande inriktningsmål för kommunens utveckling de kommande åren.

Nämnderna har uppdraget att formulera ett begränsat antal inriktningsmål för sina olika verksamhetsområden. Målen skall ange hur respektive verksamhet stödjer de övergripande inriktningsmålen. Inriktningsmålen fastställs av fullmäktige.

Nämnderna skall vidare inom respektive verksamhetsområde redovisa ett antal konkreta, mätbara resultatmål som anger vad nämnden räknar med att kunna uppnå med de resurser som har ställts till nämndens förfogande.

Planeringsmodellen innebär att kommunstyrelsen fastställer en ram för respektive nämnds nettokostnader som en utgångspunkt för budgetprocessen. Ramutrymmet begränsas av finansiella restriktioner i form av exempelvis beslutade mål för kommunens ekonomi och skattesats. Nämnderna skall utifrån den aktuella ramen processa en budget som innebär förslag till förändringar och prioriteringar för att uppnå fastställda inriktnings- och resultatmål.

Vid konflikt mellan medel och mål skall nämnd i första hand söka prioritera inom anvisad ram och i andra hand motivera ytterligare medel från fullmäktige. Nämnd kan i sitt budgetförslag även föreslå en sänkt ambitionsnivå i verksamheten vilken skall analyseras och konsekvensbeskrivas i ett verksamhets- och finansiellt perspektiv.

Den tredje komponenten i planeringsmodellen innebär att kommunstyrelsen och fullmäktige i budgetdirektiv och senare i budgetbeslutet lämnar konkreta utrednings- eller utvecklingsuppdrag till nämnderna.

4.2 Målformulering

Fullmäktige antog i november 2007 sju övergripande mål för kommunens verksamhet. Enligt kommunstyrelsens direktiv för budget 2011 skall dessa mål vara vägledande även för perioden 2011-2013

De inriktningsmål för nämndernas verksamhet som fullmäktige fastställde i mars 2008 samt de förändringar som beslutades i november 2009 för socialnämnden och kultur och fritidsnämnden skall gälla för budgetarbetet för 2011.

Av nämndernas budgetförslag skall framgå vilka resultatmål inklusive målnivåer som är kopplade till respektive inriktningsmål. I budgetförslaget skall nämnderna bedöma och kommentera måluppfyllelsen för inriktningsmålen vad avser nuläge samt ambitioner för 2011 och 2012-2013. Av kommentarerna ska framgå verksamhetens starka och svaga sidor samt vilka åtgärder som är nödvändiga för att förbättra måluppfyllelsen.

Respektive nämnd ansvarar för att budgeterade målnivåer bedöms vara möjliga att nå med de resurser som nämnden har till sitt förfogande. När det gäller socialnämnden och barn och utbildningsnämnden ska redovisas i budgetförslaget på vilket sätt målnivåerna förankrats hos utförarna.

Respektive nämnd ansvarar för att avgifter revideras löpande i syfte att säkerställa det övergripande målet om god ekonomisk hushållning. Detta innebär

att grundregeln för det kommunala avgiftssystemet är att priset på en kommunal vara eller en tjänst skall spegla kostnaden för resursutnyttjandet och/eller vara konkurrensneutral i förhållande till andra aktörer.

Tekniska nämnden fick i uppdrag att anpassa sina resultatmål till det gällande inriktningsmålet för planering av underhåll och bibehållande av kommunens realkapital. Ambitionsnivån skall avvägas mot begreppet bibehållande och ej ett stärkt realkapital

Inriktningsmålet avseende kostnadseffektivitet ska bedömas för respektive verksamhetsområde.

Av budgetförslaget skall även framgå nämndens slutsatser vad avser behov av omprioriteringar inom nämndens verksamhetsområde

4.3 Budgetramar för 2011

Kommunstyrelsen fastställde i sina budgetdirektiv budgetramar för nämnderna år 2011.

(belopp i Mkr)	Rev budget	Ramar	Förändring	Förändring
Nämnder	2010	2011	10-11 mkr	10-11 %
Kommunstyrelsen	-52,4	-52,7	-0,3	0,6%
Revision	-0,9	-0,9	0,0	1,0%
Överförmyndarnämnd	-1,5	-1,6	0,0	1,0%
Byggnadsnämnd	-7,0	-6,9	0,1	-1,9%
VA-verk	-5,0	3,4	8,4	
Avfallsverksamhet	-0,4	0,0	0,4	
Fastighetsförvaltning	-10,3	-10,8	-0,5	4,9%
Teknisk nämnd, övrigt	-72,2	-72,9	-0,7	1,0%
Kultur- och fritidsnämnd	-67,2	-68,7	-1,5	2,2%
Barn- och utbildningsnämnd	-690,6	-701,1	-10,5	1,5%
Socialnämnd	-482,5	-494,5	-12,0	2,5%
Totalt	-1 389,8	-1 406,7	-16,9	1,2%

I ramarna ingår vissa volym-och verksamhetsförändringar som nämnderna rapporterade för 2011 i samband med 2010 års budgetförslag. Vidare har uppräkning av ramarna, jämfört med 2010 års nivå, gjorts med 1 % för alla nämnder.

Redovisade budgetramar förutsätter följande volymer.

	Ram 2011	Budget 2010	Utfall 2009
Barnomsorg			
Förskola 1-2 år	659	654	655
Förskola 3-5 år	1390	1434	1426
Skolbarnomsorg f-klass	485	484	466
Skolbarnomsorg år 1-3	1386	1327	1256
Skolbarnomsorg år 4-6	444	448	443
Skolbarnomsorg, barn till föräldrarlediga	70	70	
Skola			
Förskoleklass	510	509	475
Grundskola år 1-6	2795	2724	2713
Grundskola år 7-9	1325	1348	1348
Gymnasieskola	1366	1362	1341
Äldreomsorg			
Hemtjänsttimmar	275000	275000	275001
Särskilda boende, platser	315	315	307
- korttidsboenden	27	27	27
summa boendeplatser inkl korttidsboende:	342	342	334
Handikappomsorg			
Gruppboende vuxna, antal helårsplatser	55	50	46
Daglig verksamhet, antal helårsplatser	80	75	69
LASS, antal personer	46	45	46
Socialpsykiatri			
Boende, antal helårsplatser	18	17	16

4.4 Allmänna anvisningar för budgetarbetet

Av budgetdirektiv framgår de uppdrag som ska redovisas av respektive nämnd.

Gemensamma uppdrag som gäller alla nämnden

Nämnderna fick i uppdrag att redovisa en utförligare analys av verksamhet, måloppfyllelse och kostnader inom ett av sina verksamhetsområden. När det gäller socialnämnden ska analysen avse handikappomsorg, detta eftersom det av nämndens budgetförslag 2010 framgick att volymer och kostnader kommer att öka. Övriga nämnder kunde välja vilket område som skulle analyseras.

Nämnderna fick i uppdrag att lämna en redogörelse för pågående projekt/utredningar om samverkan med andra kommuner.

Respektive nämnd fick i uppdrag att i budgeten redovisa relevanta nyckeltal och kostnadsjämförelser med jämförbara kommuner.

Nämndspecifika uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden fick i uppdrag att i sitt budgetförslag redovisa en uppdaterad bedömning av behovet av platser i förskolor och grundskolor i kommunen och dess olika delar.

Nämnden fick i uppdrag att i sitt budgetförslag redovisa sin bedömning av konsekvenser i verksamheterna inom barnomsorg och skola av föreslagen penguppräknings.

Socialnämnden

Socialnämnden fick i uppdrag att redovisa en långsiktig bedömning av behovet av platser i särskilda boenden för äldre och handikappade.

Nämnden fick i uppdrag att i sitt budgetförslag redovisa sin bedömning av konsekvenser i verksamheterna av föreslagen uppräknings av hemtjänstcheck respektive äldrepeng.

Ett tydliggörande av uppdelningen i administrativ- och verksamhetspersonal inom socialkontoret ska redovisas.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden, som är lokalförsörjningsansvarig för all kommunal verksamhet, fick i uppdrag att i samarbete med barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden redovisa en översiktlig, långsiktig plan för att tillgodose lokalbehovet för olika verksamheter. Nämnden fick vidare i uppdrag att redovisa en investeringsplan för åren 2011-2012 omfattande konkreta, kostnadsbedömda och genomförbara investeringsprojekt. Planeringen genomförs i samråd med kommunledningskontoret och produktionskontoret samt efter samråd med privata förskolor och skolor, som är verksamma i kommunen och som hyr lokaler av kommunen.

Tekniska nämnden fick också i uppdrag att presentera klassificering av fastigheter i enlighet med nämndens eget förslag samt underhållsplan.

5 NÄMNDERNAS BUDGETFÖRSLAG

5.1 Nämndernas budgetförslag

Nämnderna lämnade sina budgetförslag den 1 september 2010. Den 22 och 23 september hölls budgetöverläggningar mellan kommunstyrelsens arbetsutskott och nämnderna.

Samtliga nämnder har i huvudsak lämnat sina budgetförslag i enlighet med lämnade planeringsförutsättningar och direktiv vilka beslutades av kommunstyrelsen i april 2010.

Av följande tabell framgår nämndernas budgetförslag för 2011 jämfört med ram.

Driftbudget nettokostnader, Mkr

Nämnd/verksamhetsområde	2010	2011		avvikelse
	Prognos	Budget-ram	Nämnd förslag	
Kommunstyrelsen	-52,3	-52,7	-52,3	0,4
Revision	-0,9	-0,9	-0,9	0,0
Överförmyndarnämnd	-1,5	-1,6	-2,0	-0,4
Byggnadsnämnd	-7,5	-6,9	-7,4	-0,5
Kultur- och fritidsnämnd	-67,2	-68,7	-68,8	-0,1
Teknisk nämnd	-101,8	-80,3	-85,5	-5,2
Barn- och utbildningsnämnd	-696,3	-701,1	-706,9	-5,8
Socialnämnd	-477,8	-494,5	-497,0	-2,5
Summa nämnderna	-1 405,4	-1 406,7	-1 420,8	-14,1

Av tabellen framgår att nämnderna presenterar yrkanden i budget som med 14,1 miljoner kronor överstiger den beslutade och anvisade ramen för 2011.

Större avvikelser jämfört med ram per nämnd är enligt följande

- kommunstyrelsen: lägre kostnad för avgift till Storstockholms brandförsvaret
- överförmyndarnämnden: utökad bemanning
- byggnadsnämnden: utökad bemanning bygglov
- kultur- och fritidsnämnd: ökad hyreskostnad för biblioteket i Mörby centrum
- tekniska nämnden: ökade kostnader för planerat fastighetsunderhåll, högre vinterkostnader
- barn- och utbildningsnämnden: ökade volymer samt förändrad efterfrågan inom barnomsorg och skola, utvecklingsinsatser med anledning av ny skollag mm, kompetensutveckling
- socialnämnd: förändrade volymer, framförallt fler hemtjänsttimmar.

Produktionsstyrelsen har inkommit med ansökan om att få utnyttja fondmedel för följande

- satsning på 1-1-metodiken i 7-9 skolorna (0,9 miljoner kronor 2011, 1,8 miljoner kronor 2012 och 0,9 miljoner kronor 2013)
- intäktsminskning på Danderyds gymnasium med anledning av KSL gemensamma prislista som gäller från 1 januari 2011 (7 miljoner kronor 2011, 5,5 miljoner kronor 2012 och 1,8 miljoner kronor 2013). Enligt produktionsstyrelsen behöver fondmedel utnyttjas under utfasningsperioden, dvs så länge elever tagits in på nuvarande specialutformade program. I KSL's prislista finns ingen möjlighet att få ersättning för specialutformade program.

Totalt innebär produktionsstyrelsens ansökan en resultatbelastning om 7,9 miljoner kronor 2011.

5.2 Nämndernas inriktnings- och resultatmål

För budgetarbetet gäller de inriktningsmål som fullmäktige fastställde i mars 2008 samt de förändringar som beslutades i november 2009 för socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden.

Enligt anvisningar skall nämnderna i budgetförslagen kommentera måluppfyllelse vad avser nuläge samt ambitioner för 2011-2013. Nämndernas budgetförslag har i detta avseende varit enligt anvisningarna. För alla inriktningsmål finns bedömning av måluppfyllelse vad gäller nuläge samt 2011-2013.

När det gäller resultatmål var anvisningarna att resultatmål inklusive målnivåer skall anges för alla inriktningsmål. Nämndernas budgetförslag har i detta avseende varit enligt anvisningarna. Flera nämnder har också lagt till och strukit resultatmål. Alla nämnder har redovisat senaste utfall samt målnivåer för 2011-2013. Kommunstyrelsen bedömer att de resultatmål som nämnderna har valt ger goda möjligheter att bedöma måluppfyllelse för inriktningsmålen.

Socialnämnden har i sitt budgetförslag förtydligat vilka parametrar som ska användas vid nationell jämförelse av kvalitet i äldreomsorgen. Detta är en förbättring jämfört med tidigare år och innebär att det framgår hur socialnämnden avser jämföra sig med andra kommuner. Det finns dock en risk med att fokusera på vissa parametrar när det gäller att jämföra Danderyds äldreomsorg med andra kommuner. Om andra parametrar, som ingår i nationella jämförelser, utvecklas ogynnsamt kan en osäkerhet uppstå om äldreomsorgen är av hög nationell klass. Det saknas uppgifter i nämndens budgetförslag om hur ambitionsnivåerna för 2011 har förankrats hos utförarna, vilket skulle ha redovisats enligt budgetdirektiven.

Tekniska nämnden har för verksamhetsområde Gata och trafik lagt till de resultatmål som även ingår i förslag till trafikstrategi. Kravet på de styrdokument som ska antas av fullmäktige är bl a att de mål som ingår är desamma som i kommunens målmodell.

Kommunens övergripande mål samt nämndernas inriktningsmål framgår av bilaga 8.

5.3 Nämndernas hantering av kommunstyrelsens budgetdirektiv i övrigt

När det gäller övriga uppdrag i budgetdirektivet har nämnderna rapporterat samtliga uppdrag med undantag enligt nedan.

Kultur-och fritidsnämnden har inte redovisat en utförligare analys av ett verksamhetsområde. Nämnden avser att göra en genomlysning av aktivitetsutbud för barn och ungdomar med funktionshinder och ärendet behandlas på kultur- och fritidsnämndens sammanträde i oktober.

I tekniska nämndens budgetförslag saknas återrapportering av en översiktlig, långsiktig plan för att tillgodose lokalbehovet för olika verksamheter. Nämnden anger att den principiella ansvars- och arbetsfördelningen i lokalförsörjningsprocessen behöver tydliggöras.

5.4 Förslag till ändrade taxor och avgifter

Barn- och utbildningsnämnden föreslår att förskola och familjedaghem för barn 3-5 år med vistelsetid 16-20 timmar avgiftsbeläggs. Avgiften föreslås vara densamma som för vistelsetid 21-34 timmar.

Barn- och utbildningsnämnden föreslår också att en ny taxekategori inrättas, barn 3-5 år i förskola och familjedaghem, allmän förskola. Vistelsetiden för taxekategorin är högst 15 timmar per vecka, dock högst 525 timmar per år. Taxekategorin är avgiftsfri.

Barn- och utbildningsnämnden föreslår också en ny pengkategori för barn 1-2 år i förskola och familjedaghem med högst 15 timmar per vecka. Denna ingick tidigare i pengkategori upp till 20 timmar.

6 KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG TILL BUDGET

6.1 Övergripande politisk inriktning – kommunens inriktningsmål

Kommunfullmäktige antog på budgetsammanträdet i november 2007 följande sju övergripande mål för kommunens ekonomi och verksamhet.

- * Danderyd skall vara en bra och attraktiv kommun att bo och verka i.
- * Danderyd skall erbjuda sina invånare stor valfrihet i den kommunala servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.
- * Danderydsborna skall erbjudas en bra och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg skall sättas i fokus.
- * God ekonomisk hushållning skall vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet.
- * Kommunen skall ge goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturliv.
- * Företag verksamma i kommunen skall erbjudas ett gott näringslivsklimat.
- * Kommunen skall ha låg kommunalskatt.

Kommunstyrelsen föreslår ett nytt övergripande mål med följande formulering

- * Danderyds kommun verkar för en god och hälsosam miljö

Till det övergripande målet kopplas fyra inriktningsmål som gäller samtliga nämnder.

- Danderyd har en god utomhusmiljö
- Danderyd har en god inomhusmiljö
- Danderyd främjar en hållbar resursanvändning
- Danderyd väljer miljömässigt goda varor och tjänster

Förslag till nytt övergripande mål med tillhörande inriktningsmål ingår i kommunens miljöprogram.

Bedömning av måluppfyllelse för kommunens övergripande mål baseras på måluppfyllelse avseende nämndernas inriktningsmål. Vidare vägs in Danderyds resultat i olika nationella undersökningar och jämförelser. De externa källor som används är följande.

- SCB medborgarundersökning som genomförs vartannat år
- SKL Öppna jämförelser inom grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg samt trygghet-säkerhet.
- Socialstyrelsens brukarenkäter inom hemtjänst och särskilda boenden
- Socialstyrelsens Äldreguide
- SKL jämförelseprojekt Kommunens kvalitet i korthet
- SCB Vad kostar verksamheten i din kommun (nyckeltal, avvikelse från standardkostnad, kostnad per elev/brukare osv)
- Svenskt näringslivs kommunrankning av näringslivsklimat
- tidningen Fokus ranking av kommuner (juni varje år)
- Svenskt näringslivs granskning av kommunernas hemsidor

I bedömningen vägs in eventuella förändringar över tid när det gäller måluppfyllelse för nämndernas inriktningsmål eller resultat i externa jämförelser och undersökningar. En positiv eller negativ trend är viktig att följa över tid.

I bedömning av det övergripande målet om god ekonomisk hushållning görs en sammanvägning av uppnådda resultat i förhållande till mål, resurser, prestationer mm. Bedömning baseras på nämndernas måluppfyllelse för sina respektive inriktningsmål avseende kostnadseffektivitet samt på uppnådda resultat inom kommunens verksamheter, dvs avseende mål tre och fem ovan. Vidare vägs in kommunens skattesats, olika nationella jämförelser samt kommunens ekonomiska resultat jämfört med mål. Följande ekonomiska mål ska vägas in i bedömningen av god ekonomisk hushållning 2011.

Finansiellt mått	2011
Resultat enligt balanskrav	> 0
Genomsnittlig nettokostnadsutveckling	< 2%
Soliditet	65%
Egenfinansiering av investeringar	70%
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter	100%

För kommunens övergripande mål budgeteras måluppfyllelse 2011 bli enligt bilaga 8.

6.2 Nämndernas inriktningsmål

I 2011 års budgetförslag har barn-och utbildningsnämnden föreslagit revidering av mål för vuxenutbildningen. Vidare har socialnämnden föreslagit omformulering av inriktningsmål för äldreomsorgen. Tekniska nämnden föreslår två nya inriktningsmål för verksamhetsområde "Park och natur". Målen finns sedan tidigare för byggnadsnämnden.

I övrigt föreslår nämnderna inga förändringar gällande inriktningsmålen. Kommunstyrelsens förslag avseende nämndernas inriktningsmål redovisas i avsnitt 7 under respektive nämnd. För nämndernas inriktningsmål budgeteras måluppfyllelse 2011 bli enligt bilaga 8.

Kommunstyrelsens förslag till fullmäktige

- 1 Fullmäktige fastställer ett nytt övergripande mål med tillhörande fyra inriktningsmål för nämnderna enligt bilaga 7 punkt I.

6.3 Driftbudget 2011

Kommunstyrelsens budgetförslag innebär sammanfattningsvis, som framgår av nedanstående tabell, att nämndernas externa nettokostnader kommer att uppgå till 1364,8 miljoner kronor 2011.

Driftbudget nettokostnader, Tkr

Nämnd/verksamhetsområde	2010	2011		avvikelse
	Prognos	Nämnd förslag	Ordförandes förslag	
Kommunstyrelsen	-52 300	-52 290	-53 920	-1 630
Revision	-900	-930	-930	0
Överförmyndarnämnd	-1 500	-2 008	-2 008	0
Byggnadsnämnd	-7 549	-7 400	-7 400	0
Kultur- och fritidsnämnd	-67 200	-68 819	-68 819	0
Teknisk nämnd	-101 800	-85 529	-80 529	5 000
Barn- och utbildningsnämnd	-696 344	-706 854	-709 854	-3 000
Socialnämnd	-477 765	-496 953	-496 953	0
	-1 405 358	-1 420 783	-1 420 413	370
Avgår intemränta	54 000	55 655	55 655	0
Externa nettokostnader	-1 351 358	-1 365 128	-1 364 758	370

Kommunstyrelsens förslag omfattar följande volymer.

VOLYMER 2011-2013

Nämndernas budgetförslag

	Ram 2011	2011	2012	2013
Förskola 1-2 år	659	634	640	654
Förskola 3-5 år	1 390	1 426	1 384	1 346
Skolbarnomsorg f-klass	485	482	481	474
Skolbarnomsorg år 1-3	1 386	1 357	1 391	1 410
Skolbarnomsorg år 4-6	444	439	456	475
Skolbarnomsorg, barn till föräldrarlediga	70	70	70	70
Förskoleklass	510	518	517	510
Grundskola år 1-6	2 795	2 837	2 926	3 007
Grundskola år 7-9	1 325	1 338	1 329	1 325
Gymnasieskola	1 366	1 385	1 373	1 360
Hemtjänsttimmar	275 000	283 000	283 000	283 000
Särskilda boende, platser	315	315	315	315
korttidsboenden	27	31	31	31
summa boendeplatser	342	346	346	346
Handikappomsorg				
gruppboende vuxna, antal helårsplatser	55	53	59	59
daglig verksamhet, antal helårsplatser	80	80	80	80
LASS, antal personer	46	45	45	45
Socialpsykiatri, boende, antal helårsplatser	18	17	18	18

Kommunstyrelsen förslag innebär att utdebiteringen är oförändrad och uppgår till 17:20 per skattekrona.

Som framgår av nedanstående resultaträkning beräknas resultatet 2011 bli ett överskott på 5 800 000 kronor. Det balanskravsmässiga utfallet budgeteras till 7 700 000 kronor.

Mkr	Budget 2010	Prognos 2010	Budget 2011
Nämndernas externa nettokostnader	-1 336,0	-1 351,4	-1 364,8
Pensioner, PO mm	-30,6	-30,6	-29,1
Realisationsvinster inom exploateringsverksamhet	10,0	10,0	12,5
Försäljning anläggningstillgångar	5,0	5,0	5,0
Övriga intäkter			8,0
Produktionens resultat	-1,9	4,0	-1,6
Verksamhetens nettokostnader	-1 353,5	-1 363,0	-1 369,9
Skatteintäkter, utjämning och statsbidrag	1 349,0	1 361,3	1 371,2
Extern medelsförvaltning	10,0	10,0	15,0
Finansnetto	-11,2	-9,0	-10,5
Årets resultat	-5,7	-0,7	5,8
Balanskravskorrigeringar	14,9	17,2	1,9
Balanskravsresultat	9,2	16,5	7,7

Rad övriga intäkter i tabell ovan avser återföring av volymregleringsreserv på 8 000 000 kronor. Reserven återförs 2011 i enlighet med det ursprungliga syftet. Nämndernas budgetförslag för 2011 innehåller volymförändringar jämfört med budgetdirektivet på totalt ca 9 200 000 kronor.

En fullständig resultatbudget samt resultatplan för 2012-2013 framgår av bilaga 5.

6.4 Investeringsbudget 2011

Kommunstyrelsens förslag till investeringsbudget upptar nettoinvesteringar om 207 000 000 kronor vilket är 60 000 kronor mindre än vad nämnderna har begärt.

Investeringsbudget nettoutgifter, Tkr

Nämnd/verksamhetsområde	2010 Prognos	2011		avvikelse
		Nämnd	Ordförandes förslag	
Kommunstyrelsen	2 400	3 200	4 040	840
Byggnadsnämnd	300	510	510	0
Kultur- och fritidsnämnd	14 500	12 400	11 500	-900
Teknisk nämnd	137 900	187 450	187 450	0
Barn- och utbildningsnämnd	0	0	0	0
Socialnämnd	1 100	0	0	0
Produktionsstyrelse	3 000	3 500	3 500	0
Summa nettoutgifter	159 200	207 060	207 000	-60
Ombudgetering från 2010, enligt prognos 3		70 000	70 000	0
Summa inkl uppskattning, ombudg	159 200	277 060	277 000	-60

En fullständig investeringsbudget framgår av bilaga 3.

6.5 Exploateringsbudget 2011

Tekniska nämnden har föreslagit en exploateringsbudget om 30 000 000 kronor för Mörby centrum. Kommunstyrelsen bedömer att inga exploateringskostnader kommer att vara aktuella under 2011.

Exploateringsbudget, tekniska nämnden, Tkr

Objekt	2010 Prognos	2011		avvikelse
		Nämnd	Ordförandes förslag	
Mörby Centrum	6 000	30 000	0	-30 000
Summa utgifter	6 000	30 000	0	-30 000

Nedlagda utgifter i exploateringsområdena redovisas som omsättningstillgång intill dess att exploaterings- eller markanvisningsavtal undertecknas. Vid undertecknat avtal bokförs exploateringsintäkten över resultatet och nedlagda utgifter för avgränsat exploateringsprojekt. Infrastrukturella investeringar i exploateringsområdet aktiveras som anläggningstillgång i takt med att tillgången tas i bruk. Kommunen kan inte direktavskryva anläggningstillgångar genom de exploateringsinkomster som uppstår.

6.6 Finansieringsplan 2011

Den omfattande investeringsverksamheten i 2011 års budgetförslag medför att det föreligger ett upplåningsbehov. Upplåningsbehovet bedöms uppgå till 170 miljoner kronor för år 2011.

6.7 Verksamhetsplan 2012-2013

Nämnderna har redovisat driftkostnadsberäkningar och investeringsbehov för åren 2012-2013. Kommunstyrelsen har utifrån nämndernas redovisningar gjort en översiktlig bedömning av den ekonomiska utvecklingen under åren 2012-2013.

Bedömningen, som redovisas nedan och i bilaga 5 innebär att 2011 års budget har räknats upp med förväntade volymökningar samt vissa förslag till kostnadsökningar som nämnderna har redovisat. När det gäller nivå på planerat underhåll inom fastighetsverksamheten har för 2012 antagits samma belopp som ordförandes förslag 2011. Vidare har en uppräknings gjorts med 1 % per år för att möta förväntade pris- och lönekostnadsökningar. Skatteintäkter är enligt SKL's prognos för respektive år.

Resultatbudget 2011, resultatplan 2012-2013

Mkr	Budget 2010	Prognos 2010	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013
Nämndernas externa nettokostnader	-1 336,0	-1 351,4	-1 364,8	-1 389,3	-1 412,1
Pensioner, PO mm	-30,6	-30,6	-29,1	-29,2	-30,0
Realisationsvinster inom exploateringsverksamhet	10,0	10,0	12,5	12,0	6,0
Försäljning anläggningstillgångar	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Övriga intäkter			8,0		
Produktionens resultat	-1,9	4,0	-1,6	-1,2	-1,6
Verksamhetens nettokostnader	-1 353,5	-1 363,0	-1 369,9	-1 402,6	-1 432,7
Skatteintäkter, utjämning och statsbidrag	1 349,0	1 361,3	1 371,2	1 404,3	1 454,4
Extern medelsförvaltning	10,0	10,0	15,0	15,0	15,0
Finansnetto	-11,2	-9,0	-10,5	-10,5	-10,5
Årets resultat	-5,7	-0,7	5,8	6,2	26,2
Balanskravskorrigeringar	14,9	17,2	1,9	3,6	4,8
Balanskravsresultat	9,2	16,5	7,7	9,8	31,0

Som framgår av ovanstående plan för åren 2012 och 2013 redovisas resultat om 6 200 000 kronor respektive 26 200 000 kronor. Det balanskravsmässiga resultatet är 9 800 000 kronor respektive 31 000 000 kronor.

7 NÄMNDVIS GENOMGÅNG AV BUDGETFÖRSLAGET

7.1 Kommunstyrelsen

Kommunledningskontorets budgetförslag

Budget 2011

Förslag till budget för kommunstyrelsen upptar nettokostnader om totalt 52 290 000 kronor. Detta är 400 000 kronor lägre än tilldelad budgetram. Avvikelse mot ram beror på lägre kostnad för brandförsvaret. Budgetförslag för övriga verksamheter är enligt ram.

När det gäller kommunstyrelsens verksamhetsmål bedöms alla inriktningsmål utom ett kunna uppnås 2011. Det mål som inte bedöms kunna uppnås avser målet om buller och luft. Åtgärder som vidtas är långsiktiga och avser framförallt dialog med SL och Trafikverket när det gäller buller och partiklar längs Roslagsbanan och E18.

Budgeterad kostnad för brand- och totalförsvaret upptar nettokostnader om sammanlagt 17 915 000 kronor vilket är 400 000 kronor lägre än budgetramen. Detta beror på att budgetramen beräknades med antagandet att avgift till Storstockholms brandförsvaret skulle bli i nivå med avgift 2010 dvs 18 300 000 miljoner kronor. Enligt uppgift från brandförsvaret blir avgiften 2011 17 600 000 kronor. Vidare har Danderyds del av pensionskostnader budgeterats för 2011 och denna kostnad ingick inte i beräkning av budgetram. Kostnaden för 2011 bedöms bli ca 400 000 kronor.

Budgeterad kostnad för fullmäktige och kommunstyrelse uppgår till 7 900 000 kronor.

Årsarvoden för fullmäktige och kommunstyrelse har räknats upp enligt riktlinjer i arvodesreglemente dvs. med snittlöneökning för kommunens anställda föregående år (ca 2,3 %).

Budgeterad kostnad för Danderyds avgift till Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd uppgår till 2 650 000 kronor. Beloppet baseras på SRMH verksamhetsplan (KS 2010-0093).

För övriga verksamheter inom kommunstyrelsens förvaltningsområde (kommunledningskontor samt övriga gemensamma verksamheter) upptar förslaget till budget nettokostnader om sammanlagt 23 657 000 kronor. Kommunledningskontorets budgetförslag för nuvarande verksamhet är enligt ram. I budgetförslaget ingår bemanning enligt nuvarande läge (budget 2010). Vidare ingår prisökningar enligt planeringsförutsättningarna i budgetdirektivet. Kommunledningskontorets avdelningar säljer tjänster till enheter och förvaltningar avseende ekonomi, PA- och lönetjänster samt IT och telefoni. De interpriser som enheter och förvaltningar betalar för dessa tjänster har räknats upp med 1 %.

Kommunens kostnad för företagsmässan 2011 budgeteras till 170 000 kronor.

När det gäller översiktsplanen kommer ett eventuellt beslut om fördjupning av utvecklingsområden enligt befintlig översiktsplan att medföra kostnader. Dessa kostnader ryms inte i kommunstyrelsens budgetram och ingår inte i budgetförslag för 2011.

Förslaget till investeringsbudget upptar anslag om sammanlagt 3 200 000 kronor. I investeringsbudgeten har medel avsatts för IT-investeringar (1 200 000 kronor), administrativa rationaliseringsåtgärder (500 000 kronor) samt teknisk förstärkning av Djursholms slott (1 500 000 kronor). Investering avseende teknisk förstärkning avser åtgärder i den tekniska infrastrukturen som bidrar till att öka ledningsförmågan i kommunen t ex för krisledningsnämnd, avbrottsfri strömförsörjning, automatisk släckutrustning mm. Investeringen beräknas uppgå till 3 000 000 kronor. Investeringsbidrag från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) beräknas till 50 % av kostnaden dvs 1 500 000 kronor.

Ökade krav på en väl utvecklad kommunikation och teknisk service via hemsidan ökar. Danderyds hemsida besöks ca 30 000 gånger varje månad av ca 16 000 unika besökare. Antalet besök ökar med ca 10-15% varje år. Kommunens hemsida lanserades 2004 och är idag föråldrad både ur ett kommunikativt och ur ett tekniskt perspektiv. Åtgärder för att utveckla hemsidan avser bl a uppgradering av publiceringsverktyg, ny sökmotor samt översyn av innehåll, struktur och layout. När det gäller kommunens hemsida avser kommunledningskontoret återkomma till kommunstyrelsen för eventuellt avrop av investeringsanslag för administrativ rationalisering.

Utöver reguljärt förbättringsarbete finns i budgetramen inte resurser för mer omfattande ambitionsökningar när det gäller utvecklingsprojekt. Kommunledningskontoret har utöver ram utarbetat förslag till utvecklingsprojekt med underlag för några angelägna utvecklingsprojekt.

- *Säkerhetsplattform för identifiering av IT-användare.*

I kommunal verksamhet hanteras stora mängder information med höga säkerhets- och sekretesskrav. Exempel på detta är personuppgifter, journalanteckningar, upphandlingsdokument etc. Kraven på hantering har skärpts under senare år. Detta innebär att kommunen behöver garantera en säker identifiering av vem som kan läsa/skriva/ta bort information av detta slag. Detta avser såväl kommunens medborgare som anställda och samarbetspartners.

Nuvarande lösning med användarnamn och lösenord utgör inte en säker identifiering av vem som har åtkomst till känslig information. Detta är också skälet till KSLs förslag till ”16 principer för samverkan”, vilka kommunen har ställt sig bakom. (KS 2010-0098)

Utöver nuvarande e-tjänster som t ex skolval och kommunikation mellan vårdnadshavare och skola i Schoolsoft pågår en utveckling med ökat informationsutbyte mellan kommunen och andra organisationer/myndigheter. Exempel på detta är utbyte av personuppgifter mellan skolhälsovård, sjukvård och socialtjänst.

Under 2011 berörs i första hand föräldrar till barn och elever i förskola och skola samt personal på berörda förvaltningar. Projektet är första steg i ett successivt genomförande.

- *IT-arkitektur*

För två år sedan gjordes en översyn av IT-verksamheten med fokus på teknik och driftsäkerhet. I den rapporten pekades på bristen på strategisk planering bl a med avseende på hur IT långsiktigt skall kunna tillgodose invånarnas och verksamhetens behov av tillgång till information och tjänster. Kommunens befintliga IT-stöd har brister. Det är delvis överlappande så att funktionalitet och/eller data finns i flera system. Vidare är åtkomst till data i systemen organisationsberoende och samordningen avseende integrationslösningar är bristfällig. Kommunens system är inte heller anpassade för e-tjänster eller för lösningar med extern samverkan

Kommunen behöver en långsiktig plan för hur IT-stödet skall utvecklas för att tillgodose invånarnas och verksamhetens behov. För att ta fram detta behöver kommunen göra en kartläggning av det befintliga IT-stödet och hur det står i relation till de framtida behoven.

Projekt 2011 investering och driftskostnader, alla belopp i tkr

Projekt	Investering	Driftskostnad 2011	Driftskostnad 2011	Driftskostnad 2011
Säkerhetsplattform	840	340	195	188
It-arkitektur	-	600	-	-
Totalt	840	940	195	188

Projekt avseende säkerhetsplattform och IT-arkitektur innebär investering på 840 000 kronor samt driftskostnader på 940 000 kronor 2011.

Efter att budgetförslag lämnats har kommunledningskontoret bedömt resurs- och kompetensnivå på IT-avdelningen och hur denna står i relation till de utvecklingsprojekt som beskrivs ovan. Bedömningen är att bemanningen behöver utökas med en IT-arkitekt med högskoleutbildning. Denna funktion ska utveckla och förvalta kommunens IT-arkitektur. Kostnad beräknas till 630 000 kronor 2011.

Utvecklingen 2012 och 2013

För 2012 och 2013 föreslår kommunledningskontoret en driftbudget på samma nivå som 2011.

I avvaktan på besked om hur avgiften till brandförsvaret kommer att förändras budgeteras oförändrad avgift 2012 och 2013.

Om beslut fattas om utvecklingsprojekt 2011 kommer detta att påverka drift- och investeringsbudget 2012 och framåt.

Exploateringsbudget

Kommunledningskontoret föreslår att 3 000 000 kronor ställs till kommunstyrelsens förfogande för planerings- och projekteringskostnader i aktuella exploateringsområden.

Kommunstyrelsens överväganden och förslag

Kommunstyrelsen föreslår att anslag för nordostsamarbetet räknas upp med 60 000 kronor. Ökningen beror på att kommunens avgift kommer att höjas med 2 kronor per invånare 2011, vilket inte var känt när budgetförslaget beräknades.

Kommunstyrelsen tillstyrker föreslagna utvecklingsprojekt avseende IT-arkitektur samt säkerhetsplattform. Detta innebär att ramen för driftbudgeten räknas upp med 940 000 kronor 2011. Investeringsbudget räknas upp med 840 000 kronor.

Kommunstyrelsen tillstyrker utökad bemanning på kommunledningskontoret med en IT-arkitekt. Detta innebär att ramen räknas upp med 630 000 kronor 2011.

I övrigt tillstyrker kommunstyrelsen kommunledningskontorets budgetförslag.

Kommunstyrelsens förslag till fullmäktige

- 2 Fullmäktige anvisar kommunstyrelsen drift- och investeringsanslag enligt bifogad förteckning, bilaga 1.
- 3 Fullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att under 2011 bekosta planerings- och projekteringsåtgärder inom aktuella exploateringsområden inom en kostnadsram om 3 000 000 kronor.

7.2 Revisionen

Revisionens anslag enligt budgetdirektiv är 930 000 kronor. Detta innebär en uppräknings med 1 % jämfört med 2010.

Kommunstyrelsens förslag till fullmäktige

- 4 Fullmäktige anvisar revisionen driftanslag enligt bifogad förteckning, bilaga 1.

7.3 Överförmyndarnämnden

Nämndens budgetförslag

Överförmyndarnämnden har för 2011 års verksamhet begärt ett anslag på 2 008 000 kronor vilket är 408 000 kronor över den av kommunstyrelsen anvisade budgetramen. Avvikelsen förklaras av att personalen på kansliet föreslås öka med 75 % tjänst för att klara ökade arbetsuppgifter samt bemanning under ledigheter och semester.

Kommunstyrelsens överväganden och förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker nämndens framställning om anslag för år 2011.

Kommunstyrelsens förslag till fullmäktige

- 5 Fullmäktige anvisar överförmyndarnämnden driftanslag enligt bifogad förteckning, bilaga 1.

7.4 Byggnadsnämnden

Nämndens budgetförslag

Budget 2011

Byggnadsnämndens driftbudgetförslag upptar nettokostnader om 7 400 000 kronor år 2011 vilket är 500 000 kronor mer än den budgettram som kommunstyrelsen angav i sina budgetdirektiv.

När det gäller nämndens inriktningsmål höjs ambitionsnivån vad gäller ändamålsenlig information, god service och rådgivning i alla frågor som byggnadsnämnden handlägger där målet inte kommer att uppnås 2010. Nämnden bedömer att alla inriktningsmålen kommer att uppnås 2011.

Den utökning av budgettramen som byggnadsnämnden föreslår avser ökad bemanning inom bygglovsverksamheten och syftar bl a till att målen för handläggningstider ska kunna uppnås. Vidare bedöms den nya plan- och bygglagen som träder i kraft 2 maj 2011 ge ökade arbetsuppgifter för kontoret.

Inom planverksamheten beräknas planer för bl a tekniska nämndhuset, transformatorstation i Enebyberg, Skogsviks småbåtshamn samt Ekudden bli klara under 2011. Förutom dessa förväntas ett 15-tal planer med enkelt planförfarande, vilket är i nivå med 2010.

För mätverksamheten budgeteras högre intäkter 2011 jämfört med 2010, kostnaden beräknas ligga kvar på nuvarande nivå.

Byggnadsnämndens förslag till investeringsbudget omfattar 250 000 kronor för fortsatt förnyelse av kartsystemet. Vidare föreslås 260 000 kronor för investering i ny höjddatabas. Nuvarande höjddatabas är från 60-70 talet och är inte aktuell i alla delar. Byggnadsnämnden ser en ökad efterfrågan på höjddata i samband med projektering, bullerutredningar, översvämningsanalyser mm. Eftersom höjddatabasen kommer att innehålla byggnadshöjder kan den användas även vid bygglovsprövning, skugganalyser mm.

Utvecklingen 2012 och 2013

När det gäller 2012 och framåt förväntas antalet bygglovansökningar öka något. Det är framförallt stora bygglov som ökar t ex Mörby Centrum, Danderyds församlingsgård, Tekniska nämndhuset och arbetsområdet norr om Rinkebyvägen.

När det gäller planverksamheten bedöms antal planer öka något från 2012 och framåt, vilket beror på att den första kraftledningen genom kommunen börjar

nedmonteras och att planuppdrag då förväntas. Knutpunkt Danderyd är ett stort projekt som kan komma i slutet av perioden.

I investeringsbudgeten begär byggnadsnämnden 250 000 kronor för år 2012 för slutförande av nytt kartsystem.

Kommunstyrelsens överväganden och förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker byggnadsnämndens framställning om anslag år 2011.

Kommunstyrelsens förslag till fullmäktige

- 6 Fullmäktige anvisar byggnadsnämnden drift- och investeringsanslag enligt bifogad förteckning, bilaga 1.

7.5 Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens budgetförslag

Driftbudget 2011

Kultur- och fritidsnämndens driftbudgetförslag upptar nettokostnader om 68 819 000 kronor år 2011 vilket är 120 000 kronor över den budgetram som kommunstyrelsen angav i sina budgetdirektiv. Avvikelsen från budgetramen beror på att hyreskostnaden för biblioteket i Mörby centrum ökar mer än de 1,5 % som angavs i budgetdirektivet.

När det gäller inriktningsmålen har ambitionsnivån höjts när det gäller verksamhetsområde Träffpunkt Enebyberg där målet bedöms överträffa förväntad nivå 2011. Nämndens bedömning är att alla inriktningsmålen kommer att uppnås eller överträffas 2011. Nämnden redovisar vidare oförändrade eller ökade ambitionsnivåer vad avser resultatmål inom alla verksamhetsområden.

Av nämndens budgetförslag framgår att inga omprioriteringar för att nå nämndens mål bedöms vara aktuella. När det gäller Ungt fokus antas i budgetförslaget att Länsstyrelsen även 2011 beviljar projektmedel, men det finns en osäkerhet kring detta. Om projektmedel inte beviljas krävs omprioriteringar om Ungt fokus ska kunna fortsätta i sin nuvarande form.

Nämnden konstaterar i sitt budgetförslag att nyttjandegraden vid kommunens idrottsanläggningar är mycket hög. Underhållsplan för anläggningarna uppdateras årligen och nämnden anger att man har god kontroll över anläggningarnas status. Budgeten för utomhusanläggningarna har räknats upp med 1 %. På grund av stigande kapitaltjänstkostnader innebär uppräknningen att besparingar blir nödvändiga, bl a på timanställd personal samt genom senareläggning av isbanan på Danderydsvallen med två veckor.

När det gäller avtalet med Medley AB som driver Mörbybadet och Vasabadet går avtalet ut 2011-06-30 efter ett års förlängning. Nämnden har i sitt budgetförslag räknat med att kostnaden för inomhusbad räknas upp med 2 % vilket

är osäkert och sannolikt i underkant. Upphandling av driftansvar för inomhusbadet kommer att genomföras under hösten 2010.

När det gäller föreningsstöd är nämndens ambition att nya bidragsregler ska börja gälla från 2011. Om nya regler införs innebär det bl a att bidragsåldern ändras från 7-18 år till 7-20 år. Ett nytt system kommer inte att innebära ökade totala kostnader för föreningsstöd. Driftbidrag till Kvarnsparkbadets vänner räknas upp med drygt 2 % till 230 000 kronor. Nämndens kostnader för sporthallar, gymnastiksalor och ridhuset räknas upp med 1 %. I nämndens budgetförslag ingår inga kostnader för sporthall vid Mörbyskolan eller Djursholms ridhus.

Fritidsgårdarna har en fortsatt positiv utveckling med höjd attraktivitet. Besöksstatistik under kvällar och helger är fortsatt ett förbättringsområde för verksamheten. Fritidsgårdarnas budget har räknats upp med 1 % vilket innebär besparingskrav i form av minskade kostnader och/eller förändringar i öppethållande.

Biblioteken är välbesökta och kundnöjdheten är hög. I jämförelser med andra kommuner i länet ligger Danderyds bibliotek i topp när det gäller antal besök och antal öppettimmar per anställd. Under det senaste året har öppettiderna ökat med 13 %. En utmaning för verksamheten är att locka fler ungdomar och ökade insatser krävs för att utveckla ett utbud som attraherar denna målgrupp. Som exempel nämns Stocksunds bibliotek som öppnar särskilt rum för ungdomar.

Bibliotekens budget för hyreskostnad i Mörby centrum har räknats upp med ca 9 %.

Nämndens budget innehåller kostnader för hyra och drift av Danderydsgården med ca 1 400 000 kronor.

Anslaget till Kulturskolan föreslås räknas upp med 1,6 %. Budgeten har beräknats med ett antagande om att Kulturskolan höjer sin avgifter med 10 %.

Budgeten för Träffpunkt Enebyberg har räknats upp med 1 %. Verksamheten fungerar mycket väl i de gemensamma lokalerna.

Utvecklingen 2012 och 2013

Från 2012 och framåt bedömer nämnden att ökade resurser måste tillföras för att utveckla anläggningarna och behålla underhållsnivån.

Nämndens budgetförslag innehåller inga kostnader 2012-2013 för sporthall eller renovering av Djursholms ridhus.

När det gäller biblioteken föreslår nämnden att medel avsätts för försöksverksamhet med öppet utan bemanning under vissa tider. Stocksunds eller Djursholms bibliotek kan vara lämpliga för en försöksverksamhet. En övergång till nytt klassifikationssystem för biblioteken bedöms kräva extra personalresurser under 2012.

För Ungt Fokus är frågan om fortsatta projektmedel från Länsstyrelsen av stor vikt för hur verksamheten kan utformas kommande år.

Nämnden anger att möjlighet att införa ett neutralt pengssystem för musikskolor bör undersökas.

Investeringsbudget

Nämndens förslag till investeringsbudget upptar investeringar om sammanlagt 12 400 000 kronor år 2011. När det gäller enskilda objekt kan noteras omklädningsbyggnad på Enebybergs IP (6 000 000 kronor), maskininköp (2 150 000 kronor) samt belysning konstgräsplan Danderydsvallen (1 500 000).

Kommunstyrelsens överväganden och förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker kultur- och fritidsnämndens förslag till driftbudget 2011.

När det gäller nämndens budget för 2012 och 2013 beräknas renoveringen av Djursholms ridhus inte påverka kommunens nettokostnader. För ny sporthall kommer driftkostnader att ingå i nämndens budgetram i budgetdirektiv för 2012.

Kommunstyrelsen tillstyrker för 2011 en ram om 11 500 000 kronor för investeringar i byggnader och anläggningar, inkl strandbad samt maskiner och inventarier.

Kommunstyrelsens förslag till fullmäktige

- 7 Fullmäktige anvisar kultur- och fritidsnämnden drift- och investeringsanslag enligt bifogad förteckning, bilaga 1.

7.6 Tekniska nämnden

Nämndens budgetförslag

Driftbudget 2011

Tekniska nämndens driftbudgetförslag upptar nettokostnader om 85 529 000 kronor år 2011. Det är 5 200 000 kronor över den tilldelade ramen.

Avvikelse mot ram förklaras av budgetteknik för beräkningar av vinterväghållning (300 000 kronor), högre kostnader för planerat fastighetsunderhåll (5 000 000 kronor) samt att avfallsverksamheten beräknas uppvisa ett överskott (100 000 kronor)

Tekniska nämnden föreslår i sitt budgetförslag att kommunstyrelse inrättar en GIS-samordnare i kommunen samt att kommunstyrelsen tydliggör ansvars- och arbetsfördelning i lokalförsörjningsprocessen.

När det gäller inriktningsmålen så anger nämnden att alla mål kommer att uppnås 2011. När det gäller nämndens mål om planering av underhåll och att bibehålla värdet på realkapitalet inom fastighet och gata så har resultatmålen, enligt uppdrag i budgetdirektiv, justerats. Detta innebär att ambitionsnivån när det gäller målnivå för resultatmålen stämmer överens med formuleringen av inriktningsmålen dvs. att värdet ska behållas. Tidigare angav resultatmålen att underhållsskulden skulle minska.

Nämnden anger att budgetförslaget är prioriterat i enlighet med nämndens resultatmål. Inom fastighetsverksamheten anges att möjligheter till omprioriteringar är begränsat eftersom en stor andel av kostnaderna är fasta. Inom avfallsverksamheten anges att omprioritering inte är nödvändig trots avvikelser i måluppfyllelse gällande delmål i avfallsplanen. Målen bedöms kunna nå på sikt.

Nämnden föreslår två nya inriktningsmål inom park-och naturverksamheten.

- Danderyds yttre miljö svarar mot högt ställda krav vad gäller naturvärden, estetiska och kulturhistoriska värden
- Danderyd präglas av god arkitektur och en säker miljö.

Målen finns sedan tidigare för byggnadsnämnden.

Inom flera av nämndens verksamheter är tillgång till uppdaterade kartor viktig. Nämnden föreslår att arbetet med GIS-geografiskt informationssystem prioriteras och att kommunstyrelsen inrättar en tjänst som GIS-samordnare.

Driftbudget 2011 för fastighetsförvaltningen

Tekniska nämndens driftbudgetförslag för fastighetsförvaltningen upptar nettokostnader om 15 800 000 kronor, vilket är 5 000 000 kronor högre än budgetramen. Internhyrorna ska, enligt budgetdirektiv, räknas upp med 1,5 %. I nämndens budgetförslag ingår också hyresintäkter för Brageskolans tillbyggnad, Björkdungen, tillbyggnad Rosenvägens förskola, Åsgård, tillbyggnad Ekebyskolan, Danderydsgården samt Stocksundsgården.

Avvikelsen mot tilldelad ram beror på högre kostnader för planerat underhåll. Om ramen ska hållas bedömer tekniska nämnden att nivån på det planerade underhållet blir för låg och att risk finns att värdet på kommunens realkapital inte kan bibehållas. Budget för det planerade underhållet föreslås av nämnden till drygt 20 000 000 kronor. När det gäller reparationer budgeteras denna post till 18 000 000 kronor 2011. Nämndens ambition är att reparationerna på sikt ska minska kraftigt så att en omfördelning av resurser kan ske till planerat underhåll. Budget för reparationer 2011 innebär en 20 % minskning jämfört med utfall 2009.

Nämndens energieffektiviseringsprogram har inneburit att energiförbrukningen minskat med i snitt 3,7 % per år den senaste femårsperioden. Stigande energipriser innebär dock att kostnaden 2011 ökar jämfört med 2010.

När det gäller lokalförsörjningen föreslår nämnden att kommunstyrelsen ska tydliggöra ansvars- och arbetsfördelning i processen.

Nämnden har antagit en strategisk fastighetsplan för 2010. Ambitionen är att vidareutveckla klassificeringen under hösten samt att ta fram en fastighets- ägarstrategi och övergripande riktlinjer.

Utvecklingen 2012 och 2013

För fastighetsavdelningen anges att ett åldrande fastighetsbestånd kräver ytterligare insatser vad gäller reinvesteringar, planerat underhåll samt åtgärder i form av reparationer. Myndighetskrav har ökat under de senaste åren (t ex energideklarationer, enkelt avhjälpta hinder mm) vilket påverkar fastighets- avdelningens arbete även kommande år.

Driftbudget för va-verket

Tekniska nämndens förslag till driftbudget innebär nettointäkter om 3 377 000 kronor.

En förutsättning för VA-verksamhetens driftbudget är att ny VA-taxa kan träda i kraft vid årsskiftet 2010/2011. Den nya taxan ska innehålla avgifter för dagvatten. Vidare ska taxan ge ökad rättvisa mellan olika typer av fastigheter samt öka valfriheten genom att kostnad för extra VA-serviser eller serviceåtgärder ska avspeglas i taxan.

Antalet driftstörningar som avloppsstopp och vattenläckor ligger fortsatt på en mycket låg nivå.

Utvecklingen 2012 och 2013

Från 2012 och framåt kommer de sista ledningssträckorna med kombinerat avlopp att reinvesteras. När det gäller dagvattenåtgärder är dagvattentunneln från motorväg, Mörby C och bussterminalen samt Kistatunnelns utlopp och utloppen vid Edsbergs slott prioriterade.

Driftbudget för avfallsverksamhet

Tekniska nämndens förslag till driftbudget innebär att avfallsverksamheten lämnar ett överskott på 129 000 kronor i 2011 års budget.

Ett intensivt arbete återstår för att nå målen i avfallsplanen. Vidare kommer verksamheten att under 2011 fokusera på kommunens miljöprogram samt på utredning om insamlingsystem.

Utvecklingen 2012 och 2013

Enligt avfallsplanen ska SÖRAB-kommunerna fram till 2012 fatta beslut om införande av gemensamma insamlingstjänster.

Avfallsmängden bedöms öka och nämnden anger att samverkan med andra kommunala verksamheter angående planering för avfallshantering måste förbättras.

Planering av upphandlingar samt taxeberäkningar försvåras av regeringsförslag om ”frival” dvs att verksamheter inte behöver låta kommunen omhänderta hushållsavfall.

Driftbudget för tekniska nämndens övriga verksamhet; park och natur, gata och trafik, hamnar samt ledning och nämnd

Tekniska nämndens driftbudgetförslag upptar nettokostnader om 73 235 000 kronor för den del av nämndens verksamhet, som ligger utanför va-verket, avfallsverksamhet och fastighetsförvaltningen.

För långsiktig planering av skötsel och användning av park-och naturområden har ett naturstrategiskt dokument upprättats under 2010. Under 2011 föreslås fortsatt upprustning av de sjönära gångvägarna. Vidare prioriteras utökad skötsel av centrumbildningarna.

Budget för beläggningsunderhåll är beräknad så att underhållsskulden inte ska öka 2011. Kostnader för vinterväghållning budgeteras som snittkostnad de senaste fem åren.

Trafiksäkerhetsåtgärder vid skolor och förskolor prioriteras, liksom utbyggnad och förbättringar av gång-och cykelvägar. Nämnden har antagit en rad nya resultatmål som även finns i trafikstrategin för 2010-2020. De nya målen avser framförallt hur stor andel av personresor som ska utgöras av bilkollektiv-gång och cykeltrafik. Vidare anges mål för tillgänglighetsarbetet samt hastighetsöversyn.

Hamnverksamheten budgeterar ett överskott för 2011 på 345 000 kronor. En utbyggnadsplan för nya båtplatser kommer att påbörjas under 2011. Två platser för latrintömning beräknas bli färdigställda 2011.

Utvecklingen år 2012 och 2013

Enligt nämnden bör drift och underhåll av broar och kajer öka kommande år för att underhållsskulden ska vara oförändrad.

Vinterväghållning budgeteras till 9 500 000 kronor år 2012, vilket är 2 200 000 kronor högre än 2011. Avvikelsen beror på att budget beräknas som snitt för de senaste fem åren.

Fortsatt utbyte av belysningsnätet beräknas kosta 1 000 000 kronor per år.

Vissa större projekt föreslås t ex cirkulationsplats Vendevägen/Mörbyleden samt förbättringar i kommunens cykelvägnät.

Inom park-och naturverksamheten behöver underhållsplan samt naturvårds-och viltvårdsplan upprättas. Myndighetskrav på kommunerna har ökat vilket enligt nämndens bedömning gör att bemanning behöver utökas kommande år.

Nämndens förslag för 2012 innebär en kostnadsnivå som är 2 000 000 kronor högre än 2011.

Investeringsbudget

Tekniska nämnden har i sitt förslag till investeringsbudget 2011 begärt 150 000 000 kronor inom fastighetsförvaltning, 7 200 000 kronor för va-verket, 26 400 000 kronor inom gata, trafik samt 3 850 000 kronor för park och natur, småbåtshamnar mm d v s sammanlagt 187 450 000 kronor. Denna nivå överstiger budgetramen med 22 150 000 kronor.

Avvikelsen avser framförallt fastighetsverksamheten (18 000 000 kronor) och beror på tillkommande investeringsprojekt avseende Skogsgläntans förskola, Elevverket mm.

Inom VA-verksamheten överstiger nämndens budgetförslag den tilldelade budgetramen med 4 000 000 kronor.

Kommunstyrelsens överväganden och förslag

Driftbudget 2011 för tekniska nämnden

Kommunstyrelsen föreslår att den uppräknade av internhyrorna som anvisats för budgetarbetet 2011 kvarstår, det vill säga 1,5 %.

När det gäller hyresnivåer generellt beslutade kommunstyrelsen 2010-03-22 att ge tekniska nämnden i uppdrag att presentera en plan för anpassning av hyresnivåer för förskolor med anledning av planerad nyproduktion.

När det gäller tekniska nämndens förslag till utökad ram för planerat underhåll inom fastighetsverksamheten bedömer kommunstyrelsen att det inom den tilldelade ramen i budgetdirektivet ryms underhåll på godtagbar nivå 2011. Kommunfullmäktige har 2010-09-27, § 109, godkänt insatser inom ramen för fastighets- och miljölyftet om 26,5 miljoner kronor i enlighet med tekniska nämndens förslag. Vidare innehåller ett flertal av objekten i nämndens investeringsbudget även underhållsinsatser, t ex Fribergaskolan. Kommunstyrelsen tillstyrker således inte tekniska nämndens begäran om utökad ram för planerat fastighetsunderhåll.

När det gäller tekniska nämndens förslag att inrätta en GIS-samordnare bedömer kommunstyrelsen att frågan bör utredas vidare.

Tekniska nämnden föreslår att kommunstyrelsen ska tydliggöra ansvars- och arbetsfördelning i lokalförsörjningsprocessen. Enligt kommunens ekonomistyrningsregler är det tekniska nämnden som handlägger frågor om lokalförsörjning för all kommunal verksamhet. Vidare anger ekonomistyrningsreglerna att tekniska nämnden i sitt budgetförslag ska redovisa en lokalförsörjningsplan för kommande år. Kommunstyrelsen anser att det därmed framgår att det är tekniska nämnden som ansvarar för lokalförsörjningsprocessen och att ett tydliggörande av ansvaret därför inte är nödvändigt. När det gäller arbetsfördelning anser kommunstyrelsen att tekniska kontoret, som är pro-

cessansvarig, ska samordna arbetet med övriga förvaltningar och vid behov tydliggöra hur arbetet ska fördelas.

Kommunstyrelsen tillstyrker i övrigt tekniska nämndens förslag till driftbudget 2011.

När det gäller nämndorganisation från 2011 kommer en fastighetsnämnd att inrättas. Budget för förändringar i nämndorganisationen kommer att beredas av tekniska nämnden för beslut i separat ärende av kommunfullmäktige 16 december.

Investeringsbudget 2011 för tekniska nämnden

Den föreslagna investeringsvolymen för 2011 är omfattande. Enligt tekniska nämndens senaste prognos för 2010 tillkommer för 2011 dessutom projekt som inte bedöms kunna avslutas 2010 (Brageskolan, Björkdungen m fl) om ca 70 000 000 kronor.

Kommunstyrelsen föreslår att tekniska nämnden, i samband med rapportering av bokslut och prognos 2011 gör en fördjupad rapportering om investeringsverksamheten.

I övrigt tillstyrker kommunstyrelsens tekniska nämndens förslag till investeringsbudget 2011.

När det gäller nämndens förslag till exploateringsbudget bedömer kommunstyrelsen att inga åtgärder kommer att vara aktuellt avseende Mörby centrum under 2011. Föreslaget belopp för exploatering flyttas därför till 2012.

Kommunstyrelsens förslag till fullmäktige

- 8 Fullmäktige anvisar tekniska nämnden drift- och investeringsanslag enligt bifogad förteckning, bilaga 1.
- 9 Tekniska nämnden bemyndigas att disponera anvisat ramanslag för verksamhetsanpassningar i fastighetsbeståndet enligt riktlinjerna i kommunens ekonomistyrningsregler. Investeringar överstigande 1 miljon kronor i lokaler, som används i kommunal verksamhet och som belastas med internhyra, skall dock först godkännas av kommunstyrelsen.
- 10 Tekniska nämnden bemyndigas att disponera anvisat ramanslag för drifteffektiviseringar samt inomhusmiljö/myndighetsåtgärder enligt riktlinjerna i kommunens ekonomistyrningsregler. Tekniska nämnden skall i bokslutet redovisa hur anslaget för drifteffektiviseringar har fördelats samt uppnådda effekter.
- 11 Internhyrorna justeras med 1,5 % från 1 januari 2011.
- 12 Fullmäktige fastställer nya inriktningsmål för tekniska nämnden, park och natur, enligt bilaga 7 punkt II.

- 13 Fullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att, i samband med rapportering av bokslut och prognoser 2011, redovisa en fördjupad rapport om investeringsplanen. Av rapporten ska framgå kostnader, genomförandetider samt avvikelseanalys per projekt.
- 14 Fullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att i enlighet med riktlinjer för investeringsredovisning återkomma till fullmäktige med en prioritering av investeringsbudget för 2011. Uppdraget ska återrapporteras under första kvartalet 2011.
- 15 Fullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur kommunens GIS-verksamhet ska samordnas.

7.7 Barn- och utbildningsnämnden

Nämndens budgetförslag

Driftbudget 2011

Barn- och utbildningsnämndens driftbudgetförslag upptar nettokostnader om 706 854 000 kronor vilket innebär att budgetförslaget ligger 5 754 000 kronor över budgetramen.

Avvikelsen beror framförallt på fler barn och elever än de volymantaganden som ingick i budgetramen samt på förändrad efterfrågan (andel heltidsbarn inom förskolan ökar), 6 700 000 kronor. Vidare ingår i nämndens förslag utvecklingsinsatser 2 700 000 kronor, korrigerings av tidigare felräkningar 1 000 000 kronor, effekter av länsgemensam gymnasieprislista - 3 000 000 kronor samt diverse högre intäkter och lägre kostnader - 1 600 000 kronor.

Nämnden föreslår att inriktningsmål för vuxenutbildningen formuleras om.

Nuvarande inriktningsmål för vuxenutbildning

- Danderyds vuxenutbildning stödjer och stimulerar individens livslånga lärande och svarar mot individens och omvärldens behov av kompetens.

Förslag till omformulerat inriktningsmål för vuxenutbildning.

- De vuxenstudierande uppnår goda resultat och är nöjda med verksamheten på skolan.

När det gäller omprioriteringar inom nämndens verksamheter föreslås en omfördelning mellan peng och anslag för särskilt stöd. Nämnden föreslår en snitthöjning av barnomsorgspeng och grundskolpeng som är något lägre än ramuppräknningen med 1 %. Det frigjorda utrymmet om 500 000 kronor överförs till anslag för barn i behov av särskilt stöd inom förskolan. Omfördelningen motiveras av att antal barn med särskilda behov har ökat. Statsbidraget till Skoldatateket upphör och för att verksamheten ska kunna fortsätta föreslås en omdisponering inom anslaget för elever i behov av särskilt stöd.

I nämndens budgetförslag ingår en uppdaterad utredning om lokalbehov för förskolor och skolor. Av utredningen framgår att det för barn 1-5 år finns ett platsöverskott på drygt 100 platser eller ca 5 %. För åldersgruppen 6-12 år beräknas ett platsunderskott från 2013, framförallt i Enebyberg och Stocksund.

Barnomsorgsverksamheten har en nettobudget om 241 787 000 kronor. Av totala kostnader på 305 419 000 kronor för verksamheten utgör peng för förskola, fritidshem och hemvist 288 421 000 kronor eller ca 94 % av de totala kostnaderna. Anslag för barn i behov av särskilt stöd budgeteras till 11 435 000 kronor.

Intäkterna budgeteras till 63 632 000 kronor. Av detta utgör föräldraravgifter 38 400 000 kronor. Statsbidrag för maxtaxa samt kvalitetshöjande åtgärder budgeteras till 18 900 000 kronor.

Nämnden har antagit ett nytt resultatmål för förskola som anger att andelen högskoleutbildade ska vara lägst 50 % 2012.

Nämnden föreslår att peng för 16-20 timmar i förskola höjs mer än för de längre tillsynstiderna. Peng för 16-20 timmar höjs med 5 % och peng för övriga tider med 0,65 %. Motivet är att skillnaderna mellan ersättning för deltidsbarn och heltidsbarn ska minska. Förändringen är kostnadsneutral dvs innebär en omfördelning inom ram.

Nämnden föreslår att förskola och familjedaghem 16-20 för barn 3-5 år avgiftsbeläggs. Vidare föreslås en ny taxekategori, barn 3-5 år i förskola och familjedaghem, allmän förskola. Denna kategori blir avgiftsfri. Barn- och utbildningsnämnden föreslår också en ny pengkategori för barn 1-2 år i förskola och familjedaghem med högst 15 timmar per vecka. Denna ingick tidigare i pengkategori upp till 20 timmar.

När det gäller barn till arbetslösa föreslår nämnden att tillsynstid efter behov ska erbjudas. Idag har barn till arbetssökande rätt till 16-20 timmar.

Nämnden bedömer behovet av utvecklingsinsatser till 2 370 000 kronor. Det avser ny skollag samt reviderad läroplan för förskolan (170 000 kronor), kompetensutveckling avseende barn i behov av särskilt stöd (1 100 000 kronor) samt utbildning av barnskötare till förskolelärare (1 100 000 kronor).

Grundskolan har en nettobudget om 326 173 000 kronor. Måluppfyllelsen är generellt mycket god men förbättringsmöjligheter finns avseende elevinflytande, varierade arbetsformer samt individualiserad undervisning.

Nämnden föreslår att skolpengen höjs med 0,9 %.

Ersättning för psykolog och kuratorskostnader överförs pga lagändring till skolpengen. Detta innebär att peng förstärks med 640 kronor per elev och år från F-klass till år 9.

Utvecklingsinsatser med anledning av ny skollag har budgeterats till 400 000 kronor.

Gymnasieskolans budget omfattar 108 541 000 kronor. I nämndens budgetförslag ingår antagandet att Danderyd ansluter sig till den länsgemensamma prislistan för gymnasieskolan. Detta innebär att nämndens kostnader minskar med 3 000 000 kronor jämfört med budgetramen.

Förändringar i den reformerade gymnasieutbildningen, GY 2011, avser bl a förändrad programstruktur, nytt betygssystem, yrkesexamen samt högskoleförberedande examen införs mm.

Vuxenutbildning budgeteras till 5 934 000 kronor. Samverkan med Täby, Vallentuna och Vaxholm i Kunskapscentrum Nordost ger effektivitetsvinster men omdömena från de studerande kan förbättras. Nämnden föreslår omformulering av inriktningsmålet samt nya resultatmål.

Särskolans kostnader budgeteras till 11 759 000 kronor. I nuläget finns 24 elever i särskolan, 15 i grundsärskola och 9 i gymnasiesärskola. Pengbelopp föreslås höjas med 1 %.

Budget för nämndens övriga verksamheter samt nämnd och administration budgeteras till 12 661 000 kronor. I anslaget ingår, förutom kostnader för nämnd och personal på förvaltningen, bl a kostnader för internetbaserat skolvalssystem, projektbidrag, Våga Visa, ungdomsmottagning samt kostnader för avveckling av paviljonger.

Utvecklingen 2012 och 2013

Barn- och utbildningsnämnden räknar med volymförändringar kommande år inom förskolan och antalet barn sjunker från 2060 år 2011 till ca 2000 år 2013. Inom grundskolans år 1-6 beräknas antalet elever öka från 2 837 år 2011 till 3 007 år 2013. Antalet gymnasieelever minskar något.

Kommunstyrelsens överväganden och förslag

Kommunstyrelsen föreslår att pengbelopp räknas upp enligt barn-och utbildningsnämndens förslag.

Kommunstyrelsen tillstyrker den föreslagna avgiftsförändringen gällande barn i förskola 3-5 år med en vistelsetid om 16-20 timmar i enlighet med barn-och utbildningsnämndens förslag. Kommunstyrelsen tillstyrker också den föreslagna förändringen avseende ny taxekategori, barn 3-5 år i förskola och familjedaghem, allmän förskola samt ny pengkategori för barn 1-2 år i förskola och familjedaghem med högst 15 timmar per vecka.

Kommunstyrelsen tillstyrker att barn till arbetssökande får rätt till förskola och familjedaghem efter behov.

När det gäller gemensam prislista för gymnasieskolan anser kommunstyrelsen att utfasning av ersättning för elever på befintliga specialutformade program ska ingå i överenskommelsen. Detta innebär att den besparing på 3 000 000 kronor som ingår i barn-och utbildningsnämndens budgetförslag återförs.

När det gäller bedömning av kostnad för gymnasieskolan från 2012 och framåt föreslår kommunstyrelsen att barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att återkomma med en bedömning av kostnad inför fördelning av budgetramar 2012.

I övrigt tillstyrker kommunstyrelsen barn- och utbildningsnämndens budgetförslag.

Kommunstyrelsens förslag till fullmäktige

- 16 Fullmäktige anvisar barn- och utbildningsnämnden driftanslag enligt bifogad förteckning, bilaga 1.
- 17 Fullmäktige fastställer ersättningsnivåer (peng) inom förskola, skolbarnsomsorg, grundskola och särskola från 1 januari 2011 enligt bilaga 4.
- 18 Fullmäktige fastställer avgift för barn 3-5 år, i förskola 16-20 timmar enligt bilaga 6.
- 19 Fullmäktige fastställer ny taxekategori för barn 3-5 år i förskola och familjedaghem, allmän förskola samt ny pengkategori för barn 1-2 år i förskola och familjedaghem med högst 15 timmar per vecka enligt barn- och utbildningsnämndens förslag.
- 20 Fullmäktige fastställer ändrad formulering av inriktningsmål för barn- och utbildningsnämnden, vuxenutbildning, enligt bilaga 7 punkt III.
- 21 Fullmäktige ger barn och utbildningsnämnden i uppdrag att senast i februari 2011 återkomma till kommunstyrelsen med en bedömning av kostnad för gymnasieskolan 2012.

7.8 Socialnämnden

Nämndens budgetförslag

Driftbudget 2011

Socialnämndens driftbudgetförslag upptar nettokostnader om 496 953 000 kronor vilket är 2 453 000 kronor högre än den budgetram som kommunstyrelsen angav i sina budgetdirektiv. Den högre kostnaden beror på volymförändringar inom nämndens olika verksamhetsområden.

För år 2011 föreslås inga förändringar av nämndens avgifter.

När det gäller inriktningsmålen föreslår nämnden omformuleringar av mål för äldreomsorgen.

Nuvarande inriktningsmål för äldreomsorg.

- Äldreomsorgen i Danderyd bidrar till en trygg och värdig ålderdom och håller hög kvalitet, som vid jämförelse är av hög nationell klass. Kvalitén säkerställs genom regelbundna kvalitetsuppföljningar.

Förslag till omformulerat inriktningsmål för äldreomsorg

- Äldreomsorgen i Danderyd bidrar till en trygg och värdig ålderdom och håller hög kvalitet, som vid jämförelse är av högsta nationella klass. Kvalitén säkerställs genom regelbundna kvalitetsuppföljningar.

Nämnden har fastställt nya eller omformulerade resultatmål för flera verksamheter.

Nämnden föreslår att hemtjänstchecken räknas upp med 1% och äldrepeng med 1,8 %.

Budgetförslag för individ-och familjeomsorg (familjeenhet och vuxenenhet) är 37 530 000 kronor. Inom familjeenheten minskar kostnader för placeringar och mer resurser kan därmed läggas på öppenvårdsinsatser och det förebyggande arbetet. Inom ram ryms en förstärkning av familjeteamet med 0,5 handläggare samt samverkan med Täby kommun om våld inom familjer, ATV.

Försörjningsstödet budgeteras till 6 600 000 kronor vilket är en minskning jämfört med 2010.

I december 2010 tar Arbetsförmedlingen över ansvaret för nyanlända flyktingar med arbetsförmåga på minst 25 %. Kommunens uppgift är fortsatt ningsvis att bereda boende, barnomsorg, SFI och samhällsorientering. När det gäller ensamkommande asylsökande flyktingbarn har Danderyd nytt avtal med Migrationsverket. Ytterligare en flyktingsekreterare behövs från 1 januari 2011 vilket inte kan finansieras inom ram. Det är oklart om kostnaden kan finansieras genom ersättning från Migrationsverket.

Budgetförslag för verksamhetsområde socialpsykiatri är 15 378 000 kronor 2011. Under 2011 kommer verksamheten att fokusera på individens egna ansvar. Antal boendeplatser beräknas vara oförändrat, 17 platser. Antal boendestödstimmar förväntas öka något.

Samverkan med psykiatrin och brukarorganisationerna samt utveckling av sysselsättning är fortsatt utvecklingsområden.

Budgetförslag för äldreomsorg är 316 753 000 kronor. Antal boendeplatser beräknas till 315 platser vilket är samma antal som i budget 2010. Nämnden bedömer att antal korttidsplatser ökar från 27 till 31 platser. Kostnaden för utskrivningsklara patienter fortsätter att minska genom bättre vårdplanering.

Ett demenscentrum med dagverksamhet på Klingsta planeras genom att nuvarande verksamheter på 26:an och Oliven flyttar dit. Inom äldreomsorgens ram ryms ett utökat öppethållande både eftermiddagar och helger.

Nämnden höjer ambitionsnivån avseende jämförelser med andra kommuner. Ambitionen är att vara av högsta nationella klass. Socialnämnden har fastställt vilka parametrar som ska användas vid jämförelser.

Riksdagen har fattat beslut om en värdighetsgaranti inom äldreomsorgen men nämnden anger att det är för tidigt att bedöma vad detta innebär för kommunens verksamheter. Staten gör fortsatt stora satsningar i form av stimulansmedel inom äldreomsorgen.

Handikappomsorgens budgetförslag omfattar totalt 104 333 000 kronor. Antal personer som är berättigade till LSS-insatser ökar. För 2011 bedöms att 53 helårsplatser behövs, jämfört med 50 platser 2010. Även daglig verksamhet ökar, från 75 till 80 personer. LASS (personlig assistans) budgeteras med oförändrat antal personer.

Socialnämnden redovisar i sitt budgetförslag en boendeplan med behov och strategier för äldreomsorg, handikappomsorg och socialpsykiatri.

Utvecklingen 2012 och 2013

Inom äldreområdet har Äldreboendedelagationens slutrapport kommit men det finns ännu inga förslag på lagförändringar.

Utredning om LOV inom särskilda boenden pågår och i nuläget bedöms att LOV kan införas successivt från och med 2011.

Enligt nämnden finns behov av att så snart som möjligt ersätta äldreboendena Odinslund och Mörbylund med ett nytt boende.

Ett nytt gruppboende med sex lägenheter inom handikappomsorgen behöver stå klart i slutet av 2011 eller i början av 2012.

Socialnämnden föreslår att anslagsramen 2012 räknas upp med 7 133 000 kronor för att kompensera för förväntade volymökningar inom socialpsykiatri och handikappomsorg. För 2013 föreslås att ramen räknas upp med ytterligare 979 000 kronor.

Antal helårsplatser i särskilda boenden inom äldreomsorgen samt antal hemtjänsttimmar bedöms vara oförändrade 2012 och 2013 dvs 346 platser (varav 31 korttidsplatser) respektive 283 000 timmar.

Kommunstyrelsens överväganden och förslag

När det gäller socialnämndens förslag till omformulering av mål för äldreomsorgen bedömer kommunstyrelsen att den högre ambitionsnivån inte är möjlig att nå 2011. Kommunstyrelsen anser att nuvarande formulering dvs att äldreomsorgen vid jämförelse ska vara av hög nationell klass, ska bibehållas 2011. Socialnämnden får i uppdrag att återkomma med en handlingsplan för hur en högre ambitionsnivå ska kunna uppnås på sikt.

Kommunstyrelsen tillstyrker i övrigt socialnämndens budgetförslag.

Kommunstyrelsens förslag till fullmäktige

- 22 Fullmäktige anvisar socialnämnden driftanslag enligt bifogad förteckning, bilaga 1.
- 23 Hemtjänstchecken räknas upp den 1 januari 2011 med 1 % till 299 kronor per timme för privata utförare och 294 kronor per timme för kommunens produktionsorganisation.
- 24 Äldrepenge inom särskilda boenden räknas upp med 1,8 % fr.o.m. 1 januari 2011.
- 25 Fullmäktige ger socialnämnden i uppdrag att senast i februari 2011 återkomma till kommunstyrelsen med en handlingsplan som visar hur äldreomsorgen ska kunna nå högsta nationella klass. Tillsvidare är inriktningsmål för äldreomsorgen oförändrat och anger att kvalitet vid jämförelse ska vara av hög nationell klass.

7.9 Produktionsstyrelsen

Produktionsstyrelsen har hemställt om en investeringsram om 3 500 000 kronor för inventarieanskaffningar med mera.

Produktionsstyrelsen har inkommit med begäran att få utnyttja fondmedel 2011 enligt följande

- gemensam gymnasieprislista KSL, intäktsminskning för Danderyds gymnasium, 7 000 000 kronor
- satsning 1-1 metodik, en dator per elev, i grundskolan år 7-9, 900 000 kronor

Av den ökade kostnad om totalt 1 800 000 kronor för 1-1 metodik höstterminen 2011 som uppstår bedömer produktionsstyrelsen att ca hälften kan täckas genom effektiviseringar på skolorna. För resterande belopp föreslås att fonderna utnyttjas.

När det gäller 1-1 metodik ska detta införas genom att datorer leasas. Leasingavtal kommer enligt produktionsstyrelsen bedömning att tecknas på 36 månader till en kostnad om 3 000 000 kronor per år.

Kommunstyrelsens överväganden och förslag

Efter produktionsstyrelsens beslut 2010-09-08 om begäran om utnyttjande av fondmedel för 1-1 har nytt beslutsunderlag, som innebär ett successivt införande, tagits fram. Detta innebär att 1-1 metodiken införs för år 7 på Mörbyskolan och Fribergaskolan och att fondmedel motsvarande 700 000 kronor används 2011.

Kommunstyrelsen bedömer att ett stegvis införande är lämpligt och tillstyrker att 700 000 kronor i fondmedel utnyttjas för införande 2011. Kommunstyrel-

sen konstaterar att det av produktionskontorets underlag framgår att införandet innebär att fonder kommer att utnyttjas t o m vårterminen 2014. 1-1-metodiken innebär en ambitionsökning för verksamheten i 7-9 skolorna. Fortsättning av metodiken, dvs efter 2014, förutsätter antingen att skolorna finansierar den ökade kostnaden inom skolpengen eller att medel fortsättningsvis tillförs via höjning, utöver årlig uppräknings, av skolpengen för år 7-9.

Innan produktionsstyrelsen utnyttjar de 700 000 kronorna för 1-1 satsning ska styrelsen återkomma till kommunstyrelsen med en införande-och driftplan.

Regeringen har fattat beslut om att Lärarlyftet förlängs med ett år. Enligt underlag från produktionskontoret bedöms kostnaden för kommunens skolor till ca 900 000 kronor. Kommunstyrelsen anser att ett fortsatt deltagande i Lärarlyftet är viktigt och tillstyrker att 900 000 kronor av fondmedel utnyttjas för ändamålet 2011.

När det gäller effekter av KSL's gemensamma prislista för gymnasieskolan anser kommunstyrelsen att utfasning av ersättning för elever på befintliga specialutformade program ska ingå i överenskommelsen. Om detta inte sker kommer Danderyds kommun inte att ansluta sig till en gemensam prislista förrän de specialutformade programmen har avslutats. Detta innebär att Danderyds gymnasium inte behöver utnyttja fondmedel för intäktsminskning pga ny prislista.

Kommunledningskontoret har under hösten 2010 genomfört en översyn av kommunens skrivare och kopiatorer vad gäller utskriftsvolymer, maskinmodeller, avtal mm. En effektivare hantering av utskrifter förväntas leda till att resurser frigörs inom resultatenheterna.

Kommunstyrelsen tillstyrker produktionsstyrelsens framställning avseende 3 500 000 kronor för inventarieanskaffning mm.

Kommunstyrelsens förslag till fullmäktige

- 26 Fullmäktige anvisar produktionsstyrelsen investeringsanslag enligt bifogad förteckning, bilaga 1.
- 27 Fullmäktige godkänner att produktionsstyrelsen utnyttjar 700 000 kronor av fondmedel för införande av 1-1 metodik på Mörbyskolan och Fribergaskolan år 7 från höstterminen 2011. Produktionsstyrelsen ska, innan medel utnyttjas, återkomma till kommunstyrelsen med en införande-och driftplan för 1-1 metodiken.
- 28 Fullmäktige godkänner att produktionsstyrelsen utnyttjar 900 000 kronor av fondmedel för deltagande i Lärarlyftet 2011.

8 AVSTÄMNING AV BALANSKRAVET

I tillämpningen av balanskravet skall undantag göras för realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar. Samma förhållande gäller va-verkets resultat med hänsyn till att det är en självfinansierad affärsverksamhet.

Vidare har fullmäktige, med hänvisning till den avsättning som gjorts till extern medelsförvaltare, beslutat att det skall anses föreligga synnerliga skäl att inte täcka eventuella underskott i "pensionsförvaltningen".

Balanskravsavstämning 2011, miljoner kronor

Budgeterat resultat	5,8
Balanskravskorrigeringar	
Realisationsvinster	-5,0
Medelsförvaltningens resultat	-15,0
Pensionsutbetalningar (inkl särskild löneskatt)	25,3
VA-verkets resultat	-3,4
Balanskravsresultat	7,7

Det budgeterade resultatet uppgår till 5 800 000 kronor. Efter justering för realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar, den externa medelsförvaltningens resultat, pensionsutbetalningar och avgiftsfinansierad verksamhet uppgår det balanskravsmässiga utfallet till 7 700 000 kronor.

Kommunstyrelsens förslag till fullmäktige

- 29 Fullmäktige konstaterar att föreliggande budgetförslag uppfyller kommunallagens balanskrav och krav på god ekonomisk hushållning.

9 FINANSIERING

Under finansförvaltningen redovisas kostnader för kommunens pensionsutbetalningar samt intern ersättning från förvaltningar och resultatenheter avseende den del av PO-pålägget, som skall täcka kostnaderna för den kommunala avtalspensionen (6,83 %).

Kommunstyrelsens föreslår att försäljningen av mark och anläggningstillgångar budgeteras till sammanlagt 17 500 000 kronor, varav 12 500 000 kronor avser intäkter från försäljning av exploateringsmark (Rinkebyvägen och Sättra ängar) medan resterande 5 000 000 kronor utgör intäkter från försäljning av fastigheter och bostadsrätter, som ingår bland kommunens anläggningstillgångar. Sistnämnda post har inte beaktats vid avstämningen av balanskravet.

Avkastningen från den externa medelsförvaltningen budgeteras till 15 000 000 kronor.

I övrigt budgeteras finansiella intäkter om 2 400 000 kronor. Den största enskilda posten utgörs av ränta på det lån, som Djursholms AB beviljades för att finansiera förvärvet och upprustningen av bl a Djursholms slott och Kyrkskolan.

De finansiella kostnaderna utöver ränta på pensionsskulden d v s räntor på upptagna externa lån bedöms uppgå till 15 200 000 kronor. Samtidigt belastas pågående investeringar med kreditivräntor, som bedöms uppgå till 4 500 000 kronor, varför nettokostnaden blir 10 700 000 kronor. Beräkningen bygger bl a på förutsättningen att den genomsnittliga räntesatsen för kommunens upplåning kommer att vara ungefär 4,0 % vid utgången av år 2011.

Med den budgeterade investeringsvolymen om 207 000 000 kronor samt prognos för ombudgeteringar från 2010 på 70 000 000 kronor bedöms en nyupplåning bli nödvändig under 2011. Preliminärt uppskattas behovet av nyupplåning uppgå till ungefär 170 000 000 kronor. En strikt likviditetsplanering ska om möjligt ge förutsättningar att nedbringa upplåningsbehovet.

Kommunstyrelsen förslår, med hänvisning till vad som ovan anförts, att utdebiteringen för år 2011 fastställs till 17:20 per skattekrona.

Kommunstyrelsens förslag till fullmäktige

- 30 Fullmäktige godkänner kommunstyrelsens förslag till kostnader och intäkter inom finansförvaltningen.
- 31 Fullmäktige fastställer utdebiteringen för år 2011 till 17:20 per skattekrona.
- 32 Fullmäktige fastställer även i övrigt kommunstyrelsens förslag till budget med tillhörande resultatplan samt framskrivning för åren 2012-2013.
- 33 Fullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att uppta lån upp till ett belopp om 170 miljoner kronor för finansiering av investeringar under år 2011.

Gunnar Oom
Kommunstyrelsens ordförande

Bilagor

- Bilaga 1 Drift- och investeringsanslag 2011
- Bilaga 2 Nämndernas driftbudgetförslag 2011-2013 samt ordförandens förslag till ändringar.
- Bilaga 3 Nämndernas investeringsförslag 2011-2013 samt ordförandens förslag till ändringar.
- Bilaga 4 Skolpeng och barnomsorgspeng.
- Bilaga 5 Förslag till resultatplan 2011-2013 samt skatteintäkter.
- Bilaga 6 Sammanställning av taxor och avgifter.
- Bilaga 7 Nytt övergripande mål.
Nya inriktningsmål tekniska nämnden samt omformulerat mål för barn-och utbildningsnämnden
- Bilaga 8 Kommunens övergripande mål samt nämndernas inriktningsmål-
budgeterad måluppfyllelse 2011
- Bilaga 9 MBL-protokoll och yrkanden (kompletteras)